

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Suomen Kätilöliitto kommentoi hallituksen esitystä kätilökoulutuksen osalta.

Suomen Kätilöliitto ei kannata esityksessä ehdotettua rakennetta kätilön koulutuksen siirtämisestä erikseen säännellyksi 1,5 vuoden mittaiseksi koulutukseksi, joka suoritettaisiin sairaanhoitajan (amk) tutkintokoulutuksen jälkeen. Olemme johdonmukaisesti vaatineet, että kätilökoulutuksen rakenne tulee muuttaa sairaanhoitajakoulutuksen jälkeen suoritettavaksi ja Bolognan prosessin mukaiseksi ylemmäksi master-tason ammattikorkeakoulututkinnoksi (YAMK, EQF 7). Koulutuksen laajuus olisi 120 opintopistettä ja se vastaisi kahden lukuvuoden päätoimisia opintoja. Opintojen laajuus määritettäisiin direktiivin mukaisina ECTS- pisteinä. Tämän mallin mukainen koulutus täyttää ammattipätevyysdirektiivin määrälliset vähimmäisvaatimukset automaattisen tunnustamisen edellytyksistä.

Suomen Kätilöliiton kannanotot ja lausunnot kätilökoulutuksen siirtämisestä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi löytyvät 10/2024:

[https://suomenkatiloliitto.fi/ajankohtaista/kannanotto-katilokoulutuksen-kehittamisesta-](https://suomenkatiloliitto.fi/ajankohtaista/kannanotto-katilokoulutuksen-kehittamisesta-ylemmaksi-ammattikorkeakoulututkinnoksi/)

[ylemmaksi-ammattikorkeakoulututkinnoksi/](https://suomenkatiloliitto.fi/wp-content/uploads/2025/06/07_VN26666_2024-Suomen-Katiloliiton-nakemykset-katilokoulutuksen-laajuudesta-ja-osaamistavoitteista-2.pdf), 12/2024: https://suomenkatiloliitto.fi/wp-content/uploads/2025/06/07_VN26666_2024-Suomen-Katiloliiton-nakemykset-katilokoulutuksen-laajuudesta-ja-osaamistavoitteista-2.pdf ja 3/2025:

https://www.tehy.fi/system/files/mfiles/lausunto_tai_kannanotto/2025/katilokoulutus_siirrettava_ylemmaksi__ammattikorkeakoulututkinnoksi_id_19766.pdf

Kantamme on yhtenevä Tehy ry:n ja Valtakunnallisen kätilöopettajaverkoston kanssa. Suomen Kätilöliitto jättää kätilökoulutuksen rakenteeseen liittyen eriävän mielipiteen ja näkemyksemme mukaan kätilökoulutusta koskeva esitys tulisi palauttaa valmisteluun, eikä sitä pitäisi edistää nykyisellään.

Perustelemme eriävää mielipidettämme seuraavasti:

Esityksen mukaan sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritettava kätilökoulutus ei olisi tutkintoon johtavaa koulutusta vaan erikseen säänneltyä kätilökoulutusta. Tämä heikentää koulutuksen asemaa ja vähentää sen vetovoimaa, ja voi vaikuttaa kielteisesti alan opiskelijamääriin ja kätilöiden saatavuuteen tulevaisuudessa. Pidämme tärkeänä, että kätilökoulutus on tutkintoon johtavaa koulutusta. Näkemyksemme mukaan kätilön tutkintonimike kätilö (AMK) on erittäin tärkeä ammatin tunnettavuuden, työmarkkina-aseman, ammatti-identiteetin, ammatin vetovoiman ja liikkuvuuden vuoksi.

Kätilön koulutuspolku pitenee esityksen mukaan 4,5 vuodesta 5 vuoteen (sairanhoitajaksi 3,5 vuotta + 18 kk kätilöksi) koulutustason pysyessä ennallaan. Kätilökoulutuksen osaamisen viitekehys olisi edelleen EQF 6 -tasolla, vaikka kätilöiden osaaminen, tehtävät ja vastuut ovat laajoja ja siirtyneet edistyneen asiantuntijan tasolle (EQF 7 -taso). Ehdotetussa koulutusmallissa kätilöksi kouluttautuva suorittaa edelleen kaksi koulutusta ammattikorkeakoulutasolla. Koulutuksen pidentyminen ilman koulutustason nousua voi vaikuttaa ammatin ja koulutuksen vetovoimaa heikentävästi ja ei myöskään edistä koulutetun henkilön urakehityksen mukaista ansiokehitystä. Kahden samantasoisien ammattikorkeakoulu koulutuksen suorittaminen on lisäksi ristiriidassa hallituksen tavoitteiden kanssa suomalaisten koulutustason nostamisesta.

Kätilökoulutuksen kestoksi esitetään 18 kk ja 3000 tuntia. 3000 tuntia vastaa noin 111 opintopistettä. Tuntimäärän suorittaminen 18 kuukaudessa tarkoittaa täysiaikaista opiskelua tauotta vuoden ympäri. Tämä on opiskelijalle äärimmäisen kuormittavaa ja opintojen suorittaminen em. ajassa on epärealistista. Lisäksi näkemyksemme mukaan erityisesti kesäaikaan ajoittuvien harjoittelupaikkojen saaminen on haasteellista ja vaikeuttaa opintojen suorittamista 18 kuukaudessa. Valmistuminen ja työmarkkinoille siirtyminen voivat viivästyä ja pulaa aiheutua ammatillisista. Opintojen viivästyminen pidentää koulutuspolkua edelleen. Koulutuksen laajuuden ilmoittaminen tunteina eikä opintopisteinä asettaa kätilöopiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan muiden korkeakouluopiskelijoiden kanssa. Se vaikeuttaa myös kansallista ja kansainvälistä vertailtavuutta sekä yhteistyötä muun muassa EU:n muiden kätilöitä kouluttavien oppilaitosten kanssa. Huomioitavaa on, että Suomen koko korkeakoulujärjestelmä rakentuu opintopistejärjestelmään, josta poistumisen vaikutuksia ei esityksessä ole huomioitu. Näkemyksemme mukaan koulutuksen laajuus tulee myös ilmaista EU:n ammattipätevyysdirektiivin (2013/55/EU, artikla 41, kohta 1) mukaisesti ECTS-pisteinä.

Esitetty kätilökoulutusmalli ei tuota automaattista tunnustamista EU-alueella, mikä on epätasa-arvoista verrattuna mm. sairaanhoitajatutkintoon, ja heikentää liikkuvuutta EU-alueella. Automaattinen tunnustaminen edellyttää vuoden työkokemusta, joka tulee sisältää direktiivin mukaisesti ”kaikkea kätilöntoimeen kuuluvaa toimintaa” ja sen tulee tapahtua hyväksytyssä terveydenhuollon yksikössä. Tämä tarkoittaa työkokemuksen kartuttamista vuodessa kaikilta kätilötyön alueilta: raskausajan, synnytyksen ja synnytyksen jälkeisen ajan kätilötyöstä ja naistentautien kätilötyöstä sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisestä. Tätä laajaa ja monipuolista työkokemusta ei edes ole nykyisessä palvelurakenteessa mahdollista saada. Raskauden seuranta tapahtuu perusterveydenhuollon yhdistelmäneuvoloissa, missä työskentelyn edellytyksenä on myös terveydenhoitajan tutkinto. Esityksessä riittävällä tasolla huomioitu, eikä tarkennettu, miten vaadittu vuoden työkokemus toteutetaan ja arvioidaan. Esitetty koulutusmalli lisää epävarmuutta urapolun mahdollisuuksista.

Tällä hetkellä hyvin harvassa EU-maista toteutetaan 18 kk ja 3000 tunnin kätilökoulutusmallia. Sen sijaan on siirrytty maisteritasoiseen kätilökoulutukseen, jonka kesto on 2 vuotta / 120 op. Esitetyn koulutusmallin myötä suomalainen kätilökoulutus jää jälkeen Pohjoismaisesta kehityksestä.

Kätilökoulutusta koskeva EU-ammattipätevyysdirektiivi (2005/36/EY, 2013/55/EU artikla 40–43, Liite V Kohta 5.2.2) on parhaillaan EU-parlamentin käsittelyssä. Muutokset kätilökoulutuksen rakenteeseen ja siihen liittyvään lainsäädäntöön tulisi toteuttaa vasta sen jälkeen, kun EU-ammattipätevyysdirektiivi on päivitetty kokonaisuudessaan.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Emme lausu tästä.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Emme lausu tästä.

Oinonen Päivi
Suomen Kätilöliitto - Finlands Barnmorskeförbund ry

Lausunto

29.08.2025

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Kiitos mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta sekä ammatillista opettajankoulutusta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia. Lakia muutettaisiin siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien

ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla.

Lähtökohtaisesti muutosehdotus on kannatettava, ja mahdollistaisi uusia koulutuspolkuja jo työelämässä oleville sairaanhoitajille. Muutosehdotus mahdollistaisi sen, että jo sairaanhoitajaksi laillistetut voisivat hakeutua suorittamaan lisäopintoja mm. terveydenhoitajaksi. Esitys herättää myös pohdittavaa. Esitystekstissä jää epäselväksi, käytetäänkö terveydenhoitajan, ensihoitajan ja kätilön osalta jatkossa kaksiosaista nimikettä terveydenhoitaja, sairaanhoitaja AMK jne. Siihen toivottaisiin selkeyttämistä. Se, että nopeutetaan ammatteihin valmistumista edellyttää sitä, että koulutuskokonaisuudet ovat hyvin mietittyjä ja valmistavat ammatillaiset siihen osaamiseen, mitä tarvitaan. Kätilökoulutuksen osalta mietityttää, vastaako muutosehdotus kansainvälistä tasoa. Suoritettaessa ensin sairaanhoitajatutkinto ja sen jälkeen kätilötutkinto, päällekkäisyyden vaara on olemassa, joten tätä on syytä pohtia tarkemmin. Ongelmallisena pidämme sitä, että EU:n ammattipätevyysdirektiivien 2005/36/EY ja 2013/55/EU mukainen pätevyys edellyttää vuoden laajuista ammattikokemusta tutkinnon suorittamisen jälkeen ennen kätilöopintoja. Tällä on vaikutusta osaavan henkilöstön saatavuuteen työelämää ja ammattiin valmistumiseen. Myös se, että ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta aiheuttaa kysymyksiä. Olisi tärkeää, että ko koulutukset olisivat selkeästi tutkintoon johtavia koulutuksia. Lisäksi mietityttää sairaanhoitajakoulutuksen arvostus muutoksen seurauksena. Sairaanhoitajien osaamisen monipuolisuus ja osaamisen arvostaminen tulee turvata muutoksesta huolimatta, eikä sairaanhoitajakoulutuksesta saa tulla ns. läpikulkututkinto.

Esityksessä olisi tärkeää huomioida myös korvausperusteet hyvinvointialueille, joissa ko koulutusten osalta toteutetaan harjoittelut. Nykyään aluehallintovirastolta voi hakea valtion koulutuskorvausta sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvän ammattitaitoa edistävän harjoittelun järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin tutkintoon johtavien koulutusten osalta. Jos ko koulutukset eivät ole jatkossa tutkintoon johtavia, on tärkeää huomioida tämä myös harjoittelukorvausten osalta. Lisäksi kaikkien hyvinvointialueiden on tehtävä uudet sopimukset kaikkien AMK:n kanssa, koska nykyiset sopimukset eivät kata ehdotetun kaltaista harjoittelua. Haasteita tuottaa myös se, jos hyvinvointialueiden edellytetään järjestävän harjoittelut palkallisina tai jos edellytetään, että harjoitteluja toteutetaan kesäloma-aikana. Kesäaikana on hyvinvointialueilla vaikea järjestää harjoittelupaikkoja, koska henkilöstöllä pyörivät lakisääteiset kesälomat vähentäen ohjaajaresursseja.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös opintotukilakia. Ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Opintolainansaaja olisi oikeutettu opintolainahyvitykseen suorittaessaan opintolainahyvitykseen oikeuttavan tutkinnon suorittamisajassa sairaanhoitajan tutkinnon (AMK) lisäksi ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen. Muutokset opintotukilakiin ovat kannatettavia.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia joiltain ammatillista opettajankoulutusta koskevilta osilta. Muutoksilla täsmennettäisiin joitakin säännöksiä siten, että niihin sisällytettäisiin myös ammatillista opettajankoulutusta koskevat säännökset. Lisäksi lakiin lisättäisiin ammatillista opettajankoulutusta koskeva asetuksenantovaltuus. Muutoksilla ei ole tarkoitus merkittävästi muuttaa nykytilaa, mutta muutokset selkeyttäisivät ammatillisten opettajien sijoittumista tasolle 6 tutkintojen kansallisessa viitekehysessä.

Heino Tolonen Tarja
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

LAB-ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta.

Kaiken kaikkiaan koulutusten ja kouluttautumisen sujuvoittaminen on kannatettavaa. On pidettävä kuitenkin huolta siitä, että koulutus tuottaa hyötyä opiskelijalle, työelämälle ja myös koulutuksen järjestäjälle. Opiskelijan ja työnantajien on tunnistettava selkeästi tutkintonimike ja sen mukaisesti saatu osaaminen. Yleisesti voidaan todeta, mikäli koulutus ei johda tutkintoon, se heikentää ammatillista asemaa ja laillistusta.

Terveystenhoitajan koulutus toteutuu jo nykyisin ammattikorkeakouluissa esityksen mukaisessa muodossa. Ensihoitajakoulutukseen esitetty 90 op tarkoittaa merkittäviäkin muutoksia käytännössä.

On tärkeää huomioida jatkossa myös se, että harjoittelut mahdollistuisivat ajallaan ja sujuvasti hyvinvointialueiden erilaisista tilanteista riippumatta.

Ammattikorkeakoulujen rahoitukseen liittyvät kysymykset olisi syytä ratkaista ennen koulutuksiin liittyvien säädösten antamista.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ei lausuttavaa tähän kohtaan.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Tärkeää on, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Opiskelijalla tulisi opintolainaa ottaessaan olla mahdollisuus opintolainahyvitykseen suorittaessaan tutkinnon määrääjassa.

Lignell Minna
Lab-ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Metropolia ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta. Metropolia ammattikorkeakoulun koulutusvastuu sisältää tällä hetkellä kaikki nämä koulutukset.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi esitetään, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen osaamistavoitteista säädettäisiin. Kannatamme tätä, koska näin turvataan valtakunnallista osaamisen yhteneväisyyttä ja laatua. On myös tarkoituksenmukaista, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen kuuluvia opintoja voisi tarjota jatkossa myös avoimen ammattikorkeakoulun opintoina tai muina erillisinä opintoina.

Opiskelijavalintojen osalta on toivottavaa, että hauissa tehtäisiin valtakunnallista opiskelijavalintayhteistyötä ammattikorkeakoulujen kesken ja sovittaisiin yhtenäisistä opiskelijavalinnan perusteista. Tämä mahdollistaisi jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ja tarjoaisi hakijoille enemmän mahdollisuuksia samassa haussa. Ulkomailla sairaanhoitajatutkinnon suorittaneen kouluttautuminen Suomessa ensihoitajaksi, kätilöksi tai terveydenhoitajaksi on esitetty selkeästi.

Asetukseen on kirjattu, että koulutusten tulee sisältää ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusten osalta esitykseen ei ole kirjattu tarkemmin harjoittelun määrää tai laatua mikä on hyvä asia, eli emme näe tätä tarpeellisena. Joka tapauksessa jatkossa näihin koulutuksiin sisältyy harjoittelua ja sen toteuttamisesta voidaan sopia tarkemmin ammattikorkeakoulujen välisessä yhteistyössä. Tällä hetkellä ja tulevaisuudessa on tärkeää, että

opiskelijan aiempi osaaminen huomioidaan ja henkilökohtainen opintosuunnitelma rakennetaan sujuvaksi ja opiskelijaa palvelevaksi sekä motivoivaksi.

Kätilökoulutukseen esitetyn rakenteen mukainen 18 kuukauden ja 3000 tunnin koulutus tarkoittaa opiskelijoille erittäin tiivistä opiskeluaikaa. Esityksen toteutuessa kätilökoulutuksen toteuttaminen vaatii taidokasta pedagogista suunnittelua, jotta koulutus mahdollistuu järkevästi ja niin, että opiskelijat eivät kuormitu liikaa. Kätilökoulutukseen sisältyy runsaasti EU-direktiivin mukaista harjoittelua, jonka suunnittelu tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä työelämän harjoittelupaikkojen kanssa. Harjoitteluita todennäköisesti suoritettaisiin myös kesällä, mikä voi vaikeuttaa harjoittelupaikkojen saatavuutta, koska samaan aikaan työssä on paljon kesäsijaisia. Kannattammekin ehdotusta, jonka mukaan nämä kaikki kolme koulutusta voisi suorittaa vuotta niiden tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa sekä ammattikorkeakoulujen mahdollisuutta toteuttaa koulutuksia myös osa-aikaisena. Tämä mahdollistaa opintojen suorittamiseen joustavuutta, koska opiskelijoilla on hyvin erilaisia elämäntilanteita esim. tarve käydä töissä opintojen rinnalla. Aikuiskoulutustuen päätyminen kohdentui kovasti sote-alan opiskelijoiden mahdollisuuksiin jatkuvaan oppimiseen, joten siinäkin mielessä em. esitys on perusteltu ja tärkeä.

On myös kannatettavaa, että ammattikorkeakoulut voisivat oman harkintansa mukaan tarjota mahdollisuutta hakea yhtä aikaa opinto-oikeutta sairaanhoitajan tutkintoon johtavaan koulutukseen ja kätilön koulutukseen. Opinto-oikeus kätilökoulutukseen myönnettäisiin ehdollisena, ja ehtona olisi sairaanhoitaja (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavan koulutuksen suorittaminen. Tämä on kannustavaa ja vaikuttaa koulutuksen vetovoimaan positiivisesti.

Esityksen mukaan ammattikorkeakoulut voisivat harkintansa mukaan tarjota kätilötyön ammatillisia valmiuksia antavien opintojen suorittamista jo sairaanhoitajakoulutuksen aikana, esimerkiksi opintojen loppuvaiheessa. Sairaanhoitajakoulutukseen voi sisällyttää 30 opintopistettä muita opintoja yleissairaanhoitajavaiheen opintojen lisäksi, yleensä opintojen loppuvaiheessa. Mikäli opiskelija valitaan myöhemmin kätilökoulutukseen, nämä opinnot voitaisiin ainakin osin hyväksi lukea osaksi koulutusta. Tämä on kannatettavaa ja motivoisi kätilöksi haluavia opiskelijoita sekä lyhentäisi koulutusaikaa. Kuitenkin tämä tuo haasteen kätilökoulutuksen toteuttamiselle, kun osa opiskelijoista on suorittanut jo opintoja ja osa ei ole, koska eri ammattikorkeakoulujen opintotarjonta on erilainen. Asia olisi hyvä keskustella ja sopia mahdollisista linjauksista valtakunnallisesti sairaanhoitajia kouluttavien ammattikorkeakoulujen kesken. Metropolia ehdottaa myös, että valtakunnallisesti sovitaan, milloin otamme viimeiset opiskelijat nykymuotoiseen kätilökoulutukseen, ja siirrymme toteuttamaan uusia ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kätilökoulutuksia.

Metropolia ammattikorkeakoulu kannattaa luonnoksessa esitettyjä laajuuksia ja pituuksia terveydenhoitaja- ja ensihoitajakoulutukselle.

Esityksessä todetaan, että tulevaisuudessa ensihoitajat laillistettaisiin myös ensihoitajina. Tätä uudistusta kannatamme vahvasti, koska se selkiyttää ensihoitajien ammatillista asemaa.

Esityksen mukaan näiden koulutusten muutos huomioitaisiin vuonna 2029 alkavasta sopimuskaudesta alkaen korkeakoulujen perusrahoituksessa. Tämä on oleellista ja tulee suunnitella huolella niin, että rahoitus on huomioitu selkeästi rahoitusmallissa ja mahdollistaa laadukkaan koulutusten toteuttamisen jatkossakin. Siirtymävaihe tulisi olemaan haastava, ja sen suunnittelu tulee aloittaa ammattikorkeakoulujen kesken välittömästi mahdollisten päätösten myötä.

Muutoksen tavoitteena on sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa näihin ammatteihin valmistumista ja tehostaa käytettävissä olevien resurssien käyttöä. Voisiko käynnissä olevassa visiotyössä pohtia, että ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon laajuus sosiaali- ja terveysalalla voisi olla 60 op tai 90 op (nyt on määritelty vain 90 op) ainakin ensihoitajan, kättilön tai terveydenhoitajan tutkinnon suorittaneille, jotta voisimme sujuvoittaa heidän joustavia opintopolkujaan ja lyhentää koulutusaikaa. Heillä kaikilla on jo sairaanhoitajan tutkinto suoritettuna, joten tämä olisi perusteltua.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

On kannatettavaa, että ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutukset sisällytetään opintotukilain piiriin. Tämä on aivan oleellista, jotta näiden opiskelijoiden opiskelu mahdollistuu ja koulutukset olisivat vetovoimaisia.

Haarala Päivi
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleva kaksoistutkintouudistus sosiaali- ja terveysalalla on tervetullut ja ajankohtainen kehitysskaskel. Uudistuksen tavoitteet – koulutuspolkujen sujuvoittaminen, päällekkäisyyksien vähentäminen ja jatkuvan oppimisen edistäminen – ovat kannatettavia ja tukevat osaavan työvoiman saatavuutta.

Pidämme myönteisenä seuraavia uudistuksen kohtia:

Yhtenäinen koulutuspolku ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kätilökoulutuksissa ilman tarvetta suorittaa erillistä sairaanhoitajatutkintoa.

Täydennyskoulutusmalli jo valmistuneille sairaanhoitajille, joka mahdollistaa tutkintonimikkeen laajentamisen ilman uuden AMK-tutkinnon suorittamista.

Opintotukikelpoisuus ja opintolainahyvitys, jotka tukevat opiskelijoiden taloudellista asemaa ja kannustavat tavoiteajassa valmistumiseen.

Mahdollisuus organisaatioille suunnitella osaamisen kehittämistä strategisemmin, mikä tukee rekrytointia ja osaamisen johtamista.

Vaikka pidämme uudistusta kokonaisuutena kannatettavana, tunnistamme myös lausuntokierroksella esiin nousseet huolenaiheet, joihin olisi hyvä kiinnittää huomiota toimeenpanovaiheessa:

Opiskelumahdollisuuksien kaventuminen. Uudistus voi rajoittaa opiskelijoiden mahdollisuuksia hankkia monialaista osaamista, mikä voi heikentää koulutuksellista vapautta.

Yhden opiskeluoikeuden sääntö. Vaikka tavoite lisätä korkeakoulutettujen määrää on kannatettava, keinot voivat olla liian rajoittavia ja vaikuttaa negatiivisesti opiskelijoihin.

Monimuotoisten koulutuspolkujen tukeminen: On tärkeää säilyttää mahdollisuus suorittaa tutkintoja suunnitelmallisesti myös useammalta alalta, mikäli se tukee opiskelijan urasuunnitelmia ja työelämätarpeita.

Kätilökoulutuksen osalta haluamme nostaa esiin seuraavat huomiot:

3000 tunnin mittaaminen opintopisteiden sijaan on eriarvoistavaa, vaikeasti toteutettavaa ja hämmentävää.

Vetoaminen eurooppalaisiin standardeihin muutoksen taustalla ei ole perusteltua sillä kätilökoulutus on jo nyt standardoitua ja arvostettua Euroopassa. 3000 tunnin jälkeen, saadakseen EU-standardin mukaisen pätevyyden, tulee kätilön vielä lisäksi työskennellä vuoden ajan eri yksiköissä, mikä tarkoittaa 2000 tuntia jo pidennettyyn koulutukseen.

Harjoittelupaikkojen riittävyys ja ohjauksen laatu ovat kriittisiä tekijöitä. Nykyisellä synnytyssairaalamäärällä on haastavaa taata opiskelijoille tasa-arvoiset harjoittelumahdollisuudet ja laadukas opiskelijaohjaus. Harjoittelupaikkojen haasteet siirtää jo tällä hetkellä opiskelijoiden valmistumista tulevaisuuteen.

Pidentämällä opintojen pituutta opiskelijoiden kuormitus kasvaa, mikä voi johtaa valmistumisen viivästymiseen ja jopa alanvaihtoon.

Uutta koulutusmuotoa perustellaan helpommalla ja joustavammalla jatkokoulutusmahdollisuudella, mikä ei ole täysin kestävä perustelu huomioiden aikuiskoulutuksen leikkaukset.

Yhteenveto

Pidämme valisteltua uudistusta lähtökohdiltaan kannatettavana. Toimeenpanossa on kuitenkin tärkeää huomioida opiskelijoiden yksilölliset tarpeet, koulutuksen laatu ja toteutuksen realismi, jotta uudistuksen tavoitteet voivat toteutua kestäväällä ja yhdenvertaisella tavalla.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Syväoja Pirjo
Etelä-Savon hyvinvointialue - apulaisosastonhoitaja Sanna Lopperi,
synnytysyksikkö

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Akava ry pitää uudistusta tärkeänä osana jatkuvan oppimisen kehittämistä. Uudistuksessa on kuitenkin huomioitava jo lakivalmistelun aikana koulutuksen rahoitus esimerkiksi rakentamalla vastaava rahoitusindikaattori kuin mitä on ammatillisessa opettajankoulutuksessa. Lisäksi, koska koulutukset eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, tulisi pätevyudet sijoittaa osaamisen viitekehykseen (NQF).

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Akava ry pitää esitettyä lakimuutosta tarpeellisena. Samanaikaisesti on tärkeää edistää yliopistojen tarjoaman 60 opintopisteen erillisen opettajankoulutuksen sijoittamista osaamisen viitekehykseen.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Akava ry kannattaa esitettyjä muutoksia.

Rekilä Piia
Akava ry

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Centria-ammattikorkeakoulu kiittää Opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua tähän esitysluonnokseen. Centria-ammattikorkeakoulu toteuttaa esityksessä mainituista koulutuksista terveydenhoitaja (AMK) muuntokoulutusta. Lausunnossa keskitymme tähän koulutukseen.

Toteamme seuraavaa: esitys tukee joustavaa kouluttautumista ja urakehitystä terveysalan ammatteihin. Kannatamme sitä, että terveydenhoitajaksi kouluttautuvan henkilön, jolla on jo sairaanhoitajan, kätilön tai ensihoitajan tutkinto, ei tarvitse suorittaa kokonaista tutkintoa uudelleen. Terveydenhoitajan osaamisvaatimukset täyttävä koulutus, joissa tavoitteellinen suoritus aika on 1 vuotta ja opintopistemäärä 60, on kannatettavaa. Saamamme työelämäpalautteen mukaan aiemman amk-tutkinnon suorittaneet menestyvät hyvin terveydenhoitajakoulutuksessa, koska jo hankittua terveysalan tietoperustaa voidaan luontevasti hyödyntää uuden koulutuksen osaamisvaatimusten oppimisessa.

On kuitenkin tärkeää selkeyttää tutkinto- tai koulutusnimike. Koulutusten vetovoima ei saa hämärtyä epäselvän terminologian osalta. Tutkinto-termi on vakiintunut ja tunnettu. Rahoitusmallin tulee jatkossakin varmistaa ammattikorkeakoulujen mahdollisuudet joustavien koulutuspolkujen toteuttamiseen.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Bång Kati

Centria-ammattikorkeakoulu - Timo Kinnunen, koulutusalapäällikkö
(hoitotyö)

Lausunto

29.08.2025

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Yrkeshögskolan Novia tackar Undervisnings- och kulturministeriet för möjligheten att lämna synpunkter på lagförslaget gällande utbildning till barnmorska, hälsovårdare och förstavårdare. Yrkeshögskolan Novia erbjuder barnmorske-, hälsovårdar- och sjukskötarutbildning på svenska samt även sjukskötarutbildning på engelska.

Vi omfattar förslaget gällande utbildningen för hälsovårdare och förstavårdare.

Vill vi dock lyfta upp frågan om finansiering av utbildningen. Nuvarande finansieringen av yrkeshögskolor baseras på examina och därför är det viktigt att utbildningarna leder till examen. Om yrkeshögskolorna i framtiden ska erbjuda möjligheten att genomföra utbildning utan att den leder till yrkeshögskoleexamina, bör finansieringen av utbildningen säkras redan i samband med lagändringen. Finansieringen bör vara tillräcklig för att möjliggöra kvalitativ undervisning även i framtiden.

Utbildning till barnmorska

Inom social- och hälsovårdsområdet diskuterar man möjligheten att barnmorska ska vara en Högre YH-utbildning. En utexaminerad sjukskötare (YH), med utbildning till barnmorska har 3,5 + 1,5 års studier vilket motsvarar en magisternivå. Av jämlikhetsskäl borde det övervägas att barnmorskeutbildningen skulle vara en Högre YH examen.

Förslaget innebär att utbildningen motsvarar en magistersutbildning i tid. Att utbildningen för barnmorskor förlängs men nivån på utbildningen kvarstår upplevs som en orättvisa.

Ekvationen för dimensioneringen för barnmorskeutbildningen går inte ihop. Under sommarmånaderna finns det få praktikplatser tillgängliga. Att studerande skall studera 1,5 år utan paus är oskäligt. Kraven på praktik innebär dessutom en ekonomisk utmaning för studerande för att fullfölja sin praktik på annan ort än studieorten.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Vi omfattar förslaget om beviljandet av studiestöd.

Sandberg-Kilpi Eva

Ab Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi Novia - Prorektor Eva Sandberg-Kilpi

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Oulun ammattikorkeakoulu haluaa tuoda esille muutamia keskeisiä huolia ja huomioita liittyen kätilö-, ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutuksen uudistukseen. Katsomme, että näiden asioiden huomioiminen on välttämätöntä koulutuksen laadun, kansallisen yhtenäisyyden sekä opiskelijoiden yhdenvertaisen aseman turvaamiseksi.

Ensinnäkin uudistuksen linjauksista puuttuu selkeä viittaus eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen (EQF6). Tämä jättää koulutuksen vaatimustason ja tavoitteet epäselviksi ja vaarantaa kansallisen vertailukelpoisuuden. Samalla koulutustaso ei näyttäisi nousevan vastaamaan terveydenhuollon kasvavia osaamisvaatimuksia.

Lisäksi on huolestuttavaa, että esitetyt koulutukset eivät johda tutkintoon. Tämä poikkeaa merkittävästi muista terveydenhuollon koulutuksista (esim. sairaanhoitaja, fysioterapeutti), jotka antavat tutkinnon ja laillistetun nimikkeen. Tutkintoon johtamattomuus aiheuttaa opiskelijoiden keskinäistä eriarvoistumista ja sisältää suuren riskin.

Epäselvyyksiä liittyy myös erilliskoulutusten järjestämiseen, valmistumisaikatauluihin ja rahoitukseen. On vaarana, että koulutuspolut pirstaloituvat, valmistumiset viivästyvät ja rahoituksen riittävyys heikkenee. Tämä voi edelleen pahentaa jo nyt näkyvää työvoimapulaa terveydenhuollossa.

Yhteenvetona katsomme, että koulutusuudistuksen tulee varmistaa selkeä tutkintotaso, yhtenäinen kansallinen linjaus sekä opiskelijoiden yhdenvertainen asema. Koulutuksen tulee johtaa tutkintoon ja nimikkeeseen, jotta voidaan turvata tulevaisuuden terveydenhuollon ammattilaisten riittävä osaaminen ja laillistettu asema.

ENSIHOITAJAKOULUTUS

Ensihoitaja koulutuksen osalta Oulun ammattikorkeakoulu viittaa Ensihoitaja AMK – opettajaverkoston lausuntoon. Kannatamme luonnoksessa esitettyjä laajuuksia

ensihoitajakoulutukselle. On tärkeää, että täydentävä tutkintoon johtava koulutus sujuvoittaa koulutuspolkua, mutta se ei saa vaarantaa ensihoitajan osaamisvaatimuksia eikä potilasturvallisuutta. Näemme tärkeänä, että kaikilla ensihoitajaksi opiskelevilla on oikeus samantasoiseen opetukseen ja oppimiseen riippumatta koulutuspolusta. Luonnoksen mukainen polku ja kuvatut kompetenssit turvaavat tutkintokoulutuksen laadun ja yhtenäisyyden sekä varmistavat potilas- ja työturvallisuutta.

Oulun ammattikorkeakoulu näkee myös tärkeänä, että ensihoitajan ammattiasema vahvistettaisiin laillistettuna sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilönä ensihoitaja-nimikkeellä, samalla tavoin kuin sairaanhoitaja, kätilö ja terveydenhoitaja. Hallituksen esitysluonnoksessa esitetty ensihoitajien laillistaminen ensihoitajina on erittäin tärkeä ja välttämätön uudistus. Laillistus selkeyttäisi sairaalan ulkopuolista tehtäväkenttää ja olisi keskeinen potilas- ja työturvallisuuden varmistamisen edellytys.

KÄTILÖKOULUTUS

Kätilökoulutuksen osalta Oulun ammattikorkeakoulun lausunnossa kätilökoulutuksen osalta viitataan myös Ammattikorkeakoulujen valtakunnallisen kätilöopettajaverkoston ja Kätilöliiton lausuntoihin.

Kätilökoulutusta esitetään järjestettäväksi erikseen säänneltynä, ei tutkintoon johtavana koulutuksena. Koulutukseen pääsyn edellytyksenä olisi sairaanhoitajan muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja. Esityksen tavoitteena ollut koulutuspolkujen lyheneminen ei toteudu, vaan kätilöksi kouluttautuminen kestää esityksen mukaan jatkossa 3,5 vuotisen sairaanhoitajatutkinnon jälkeen 3000 tuntia ja 18 kk eli viisi (5) vuotta. Esitetty malli ei poista samantasosten koulutusten tilannetta tai sujuvoita koulutuspolkua. Näiden tekijöiden lisäksi pidentynyt koulutusaika heikentää kätilökoulutuksen vetovoimaa sekä vaikuttaa koulutettujen kätilöiden määrään tulevaisuudessa. Mahdollisuus esityksessä olevaan ehdolliseen kätilöopintojen opinto-oikeuteen sairaanhoitajakoulutukseen hakeutuessa saattaa lisätä opiskelijoiden motivaatiota hakeutua koulutukseen.

Kätilökoulutuksen esityksen mukainen laajuus on 3000 tuntia ja 18 kuukautta. 3000 tuntia vastaa noin 111 opintopistettä. Tässä tavoiteajassa valmistuminen tarkoittaa opiskelijalle päätoimista opiskelua koko opintojen ajan, sisältäen kesäkuukaudet. Näin tiukassa tavoiteaikataulussa opiskelu ja valmistuminen ei tue opiskelijan hyvinvointia tai ole realistista. Esityksen mukaan kätilökoulutuksen voisi suorittaa myös osa-aikaisesti tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa, mutta tämän vaikutus mm. rahoitusmalliin ei käy esityksessä ilmi.

Suunniteltu kätilökoulutuksen toteutuminen yleisesti käytössä olevasta opintopistejärjestelmästä poiketen aiheuttanee epäselvyyttä. Tuntiperusteisuus vaikeuttaa opintojen vertailtavuutta kansallisesti ja kansainvälisesti.

Saadakseen EU-kelpoisuuden ja ollakseen ammattipätevyysdirektiivin 2005/36/EY mukaisesti automaattisen tunnustamisen, valmistuneiden kätilöiden olisi lisäksi osoitettava vuoden työkokemus valmistumisen jälkeen. Työkokemusvuoden toteutumista ja arviointia ei ole esityksessä tarkennettu. Vuoden työkokemus tarkoittaa kätilöksi kouluttautuvan koulutuksen kokonaiskeston nousevan kuuteen (6) vuoteen. Tilanne asettaa esitetyssä kätilökoulutuksessa olevat eriarvoiseen asemaan muiden koulutuksista valmistuneiden kanssa. Tilanne myös vaikeuttaa kansainvälistä liikkuvuutta, vaikka kätilöllä onkin mahdollisuus liikkua EU/ETA-alueella myös niin kutsutun yleisen tunnustamisjärjestelmän piirissä.

TERVEYDENHOITAJAKOULUTUS

Terveystenhoitajakoulutuksen osalta Oulun ammattikorkeakoulu viittaa Terveystenhoitajaliiton lausuntoon.

Terveystenhoitajan koulutusta esitetään järjestettäväksi siten, että se ei enää johtaisi tutkintoon, vaan olisi erillinen koulutuskokonaisuus. Esityksen perusteluina mainitaan koulutuspolkujen sujuvoittaminen ja päällekkäisten tutkintojen vähentäminen. On kuitenkin tärkeää huomioida, että terveystenhoitajan koulutus toteutuu jo nykyisin ammattikorkeakouluissa esityksen mukaisessa muodossa: joko nelivuotisena kokonaisuutena toisen asteen jälkeen tai 60 opintopisteen jatkokoulutuksena aiemman tutkinnon jälkeen. Uudistus ei siis lyhentäisi koulutuspolkuja eikä poistaisi päällekkäisyyksiä, vaan muuttaisi tutkintoon johtavan koulutuksen pelkäksi koulutukseksi ilman terveystenhoitajan tutkintoa.

Tutkinnon poistamisella olisi merkittäviä vaikutuksia. Terveystenhoitajan tutkinto on lakisääteinen edellytys tietyissä tehtävissä, kuten neuvolatyössä ja kouluterveydenhuollossa. Jos koulutus ei johda tutkintoon, se heikentää ammatillista asemaa ja laillistusta. Tutkinnon poistaminen voi myös heikentää koulutuksen vetovoimaa ja aiheuttaa epäselvyyksiä työmarkkinoilla, kun osa terveystenhoitajista on tutkinnon suorittaneita ja osa vain koulutettuja. Kansainvälisesti muissa Pohjoismaissa terveystenhoitajakoulutus on tutkintoon johtavaa, ja Suomen mallin muuttaminen heikentäisi vertailtavuutta ja siirrettävyyttä.

Esitetyssä koulutusmallissa ei määritellä kliinisen harjoittelun määrää tai laatua, mikä johtaa opiskelijakohtaiseen suunnitteluun ja eritasoiseen osaamiseen. Tämä ei palvele työelämän tarpeita, joissa koulutuksen tulisi olla yhdenmukainen ja laadukas riippumatta koulutusorganisaatiosta. Terveystenhoitajakoulutuksen säilyttäminen tutkintoon johtavana koulutuksena takaa ammatillisen laillistuksen, yhdenvertaisen osaamisen, koulutuksen rahoituksen ja työelämän tarpeiden täyttymisen.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Fagerholm Heidi
Oulun Ammattikorkeakoulu Oy

Virranniemi Ulla

Oulun ammattikorkeakoulu - Oulun ammattikorkeakoulu, hyvinvoinnin ja kulttuurin osaamisala.

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Opetus- ja kulttuuriministeriön korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia. Lakia muutettaisiin siten, että ensihoitajakoulutus,

terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi jatkossa tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla.

Lakiuudistus esittää, että ensihoitajakoulutuksen ja kätilökoulutuksen tavoitteellinen suoritusaika olisi jatkossa puolitoista (1,5) lukuvuotta ja terveydenhoitajakoulutuksen yksi (1) lukuvuosi. Ensihoitajakoulutusta ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin yhtenäisenä koulutuksena sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), kanssa. Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin erikseen suoritettavana koulutuksena myös niille, joilla on jo sairaanhoitajan koulutus. Kätilökoulutusta annettaisiin sairaanhoitajakoulutuksen suorittaneille. Muutoksen tavoitteena on sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa näihin ammatteihin valmistumista ja käytettävissä olevien resurssien käyttöä.

SOTEKO-hankkeen loppuraportissa vuonna 2023 on todettu, että sosiaali- ja terveysalan korkeakoulututkinnon suorittaneista merkittäväällä osalla on jo aiemmin suoritettu saman alan korkeakoulututkinto. Erityisen paljon heitä on ensihoitajan, terveydenhoitajan ja kätilön koulutuksen suorittaneiden joukossa. Usean alan korkeakoulututkinnon suorittaminen vie korkeakoulututkintoon johtavia koulutuspaikkoja niiltä, joilla ei vielä korkeakoulututkintoa ole suoritettuna. Loppuraportissa

todetaan, että nykyinen voimassa oleva koulutusrakenne pidentää koulutuspolkuja ja lyhentää työuria ja näin osin vahvistaa olemassa olevaa henkilöstövajetta sosiaali- ja terveysalalla.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueella suhtaudumme positiivisesti siihen, että alamme ammattilaisten tutkintoon johtavia koulutuksia, tarkastellaan toteuttamisen näkökulmasta ja toteuttamistapoihin tehdään tarvittavia uudistuksia, jotta alan ammattilaisten riittävyttä turvattaisiin ja alan houkuttelevuus säilyisi. Tutkintoon johtavan koulutuksen tulee olla järjestämisen näkökulmasta sujuvaa ja palvella myös työelämän tarpeita.

Katsomme, että luonnosvaiheessa olevan lakiuudistuksen avulla tapahtuva koulutusrakenteen uudistaminen on perusteltua myös siltä osin, että alan

ammattilaisten ammattiin valmistuminen nopeutuisi koulutuspolkujen nopeutuessa ja päällekkäisten korkeakoulututkintojen suorittamiselta välttyttäisiin. Tämä sujuvoittaa työvoiman saatavuutta ja riittävyttä. Työnantajan näkökulmasta koulutusrakenteen muutos mahdollistaisi myös sujuvamman urakehityksen, jolla vahvistettaisiin alan veto- ja pitovoimaa, jota sosiaali- ja terveysalalle tarvittaisiin.

Kätilökoulutus on olennainen osa suomalaista terveydenhuoltoa. Nykyinen tutkinnon suorittaminen vaatii ajallisesti 4,5 vuotta ja johtaa sekä kätilön että sairaanhoitajan tutkintoon. Opinnot sisältävät laajasti teoriaa ja käytännön harjoittelua raskauden, synnytyksen sekä vastasyntyneiden hoidon osalta sekä

perhesuunnittelun, seksuaaliterveyden ja naistentautien osalta. Työn kehityksessä korostuvat perheiden monimuotoisuus, digitalisaatio, moniammatillinen yhteistyö sekä jatkuva osaamisen päivittäminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö teettämän selvityksen pohjalta tarkasteltiin erilaisia tapoja toteuttaa kätilökoulutus jatkossa. Selvityshenkilöt ehdottavat koulutuksen toteuttamista jatkossa osana ylempää ammattikorkeakoulututkintoa (YAMK). Päijät-Hämeen hyvinvointialueella näemme tämän olevan hyvä vaihtoehto, tällä varmistettaisiin osaltaan riittävä hakijoiden määrä, kun koulutuksen kokonaiskesto on noin viisi (5) vuotta.

Terveydenhoitaja- ja ensihoitajakoulutukseen esitetyt muutokset ovat mielestämme perusteltuja. Kokonaisuudessaan uudistus selkeyttäisi ja yhtenäistäisi koulutusrakenteita tarvittavalla tavalla. Tärkeää on, että koulutusten opetussuunnitelmia tehdessä kuullaan työelämästä nousevia tarpeita ja varmistetaan näin tulevien ammattilaisten riittävä osaamisen laatu ja pätevyys.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Kannatamme näkemyksiä lain muuttamisesta jatkossa siten, että myös ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Samoin kannatamme sitä, että opintolainansaaja olisi oikeutettu opintolainahyvitykseen suorittaessaan opintolainahyvitykseen oikeuttavan tutkinnon suorittamisajassa sairaanhoitajan tutkinnon (AMK) lisäksi ensihoitaja-, kättilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen.

Viljakainen Maarit

Päijät-Hämeen hyvinvointialue - Henkilöstön kehittämisspäällikkö Satu Frisk

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Jyväskylän yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta.

Jyväskylän yliopisto pitää tärkeänä, että suomalaisen koulutusjärjestelmän kehittämiseksi etsitään erilaisia keinoja, joilla voidaan varmistaa yhteiskunnassa tarvittavan osaamisen saatavuus, laadukas koulutus sekä tukea nopeaa valmistumista opinnoista sekä luodaan joustavia polkuja opintoihin.

EU:n ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti kätilöksi valmistuminen esitetyssä rakenteessa edellyttää, että opiskelija on suorittanut ensin 3,5-vuotisen sairaanhoitajakoulutuksen. Lähtökohtaisesti esitetty 1,5 vuotta / 18 kk ja 3000 tunnin malli nähdään neutraalina, mutta erityistä huomiota on kiinnitettävä kokonaisopiskelu-aikaan ja sen seurauksena alan houkuttelevuuteen ja vetovoimaan. Muita huomioitavia näkökulmia ovat esitetyssä mallissa harjoitteluiden toteuttaminen sekä opintojen kuormittavuus.

Huomioiden alueelliset erot, voi opintoihin liittyvien harjoitteluiden sijoittuminen kesäajalle vaikeuttaa harjoittelupaikkojen saatavuutta, mikä edelleen heijastuu opintojen toteutusmahdollisuuksiin.

Muutos koskettaa ammattikorkeakouluja, joiden näkökulmasta lausuntopyynnön yhteydessä nousee hienojakoisempia havaintoja.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Havila Marjo
Jyväskylän yliopisto

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Esitys on ollut valmistelussa useamman vuoden ajan päällekkäisten korkeakoulututkintojen suorittamisen vähentämiseksi. Asiassa on kuultu laajalti eri tahoja, muun muassa ammattikorkeakouluja, aloja edustavia liittoja, viranomaisia ja työnantajia.

Muutos on merkittävä. Ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kätilökoulutukset haarautuvat jatkossa kahtia: mahdollisuus suorittaa sairaanhoitajakoulutuksen aikana tai erillisinä opintoina. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt jaetaan laillistettuihin ja nimikesuojattuihin ammattihenkilöihin ja heillä tulee olla edellytykset toimia tehtävissään, ja siksi on äärimmäisen tärkeää varmistaa kumpaakin reittiä työmarkkinoille tulevien osaaminen. Työmarkkina-arvo ei voi vaihdella sen mukaan, onko henkilö suorittanut erilliset opinnot vai käynyt koulutuksen suoraan sairaanhoitajakoulutuksen yhteydessä.

Lakia esitetään muutettavaksi siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät enää olisi tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Epäselväksi jää, saavatko valmistuneet esimerkiksi

ensihoitajatutkintonimikkeen vai ovatko todistuksen perusteella laillistettuja ammattihenkilöitä ja tutkinto on sairaanhoitajatutkinto.

Näemme, että uudistus vahvistaa ensisijaisesti jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia sote-alalla. Kyseiset koulutukset tuovat alalle kiinnittymiseen houkuttelevan urapolkumahdollisuuden. Kuitenkin koulutuspoluista muodostuu opiskelijan ja työmarkkinoiden näkökulmasta kokonaisuutena pitkiä, esimerkiksi ensihoitajankoulutus sairaanhoitajakoulutuksen päälle suoritettuina erillisinä opintoina on 300 opintopisteen mittainen kokonaisuus.

Pidämme tärkeänä, että myös opistotason sairaanhoitajatutkinnon suorittaneiden kouluttautuminen kättilöksi, terveydenhoitajaksi tai ensihoitajaksi on otettu huomioon valmistelussa. Kuitenkin heidän osaltaan on tuotava selkeämmin esillä se, ettei henkilö koulutuksen suoritettuaan saa AMK-nimikettä eikä näin ollen tule rekisteröidyksi Valviran ammattihenkilörekisteriin ammattikorkeakoulututkinnolla. Tämä uudistus voi tuottaa helposti väärinymmärryksiä.

Uudistus tarkoittaa ammattikorkeakoulujen osalta sitä, että jatkossa niiden on tarjottava mahdollisuus suorittaa kyseiset koulutukset myös ammattikorkeakoulututkinnosta kokonaan erillisinä kokonaisuuksina. Koulutusten rahoitus on ehdottomasti ratkaistava ja varmistettava jo lakimuutoksen yhteydessä. Rahoituksen on oltava riittävää laadukkaan opetuksen mahdollistamiseksi. Nyt ammattikorkeakoulujen rahoitus perustuu tutkintoihin ja jatkossa nämä erikseen suoritettavat 60 ja 90 opintopisteen koulutukset eivät sitä esityksen mukaan ole. Näiden koulutuksien osalta on tarkasteltava mahdollisuutta rakentaa ammattikorkeakoulujen rahoitusmalliin oma rahoitusindikaattori ammatillisen opettajakoulutuksen tapaan.

Mielestämme nämä pätevyys tuottavat erilliset opinnot ovat jatkossa verrattavissa ammatillisen opettajankoulutuksen toteutusmuotoon, ja siksi myös nämä opinnot tulee sijoittaa osaamisen viitekehykseen (NQF), jos uudistus eteen esitetyn mukaisesti.

Esitämme, että uudistuksen vaikutukset alan koulutukseen ja työmarkkinoihin tulee arvioida muutaman vuoden kuluttua lain voimaan tulosta.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ammatillisen opettajankoulutuksen säädösten tarkentaminen selkeyttää ammatillisen opettajankoulutuksen tunnistettavuutta ja asemaa. OAJ:n mielestä on tärkeää saada ammatillisen opettajankoulutuksen tuottama osaaminen (opettaja, opinto-ohjaaja, erityisopettaja/ 60 op) näkyväksi lakiin, asetukseen ja myöhemmin osaamisen viitekehykseen. Muutos on tarpeellinen esimerkiksi koulutusviennin edistämiseksi.

Ammattikorkeakoulujen toteuttama ammatillinen opettajankoulutus on erityisen merkittävä toimija kouluttajana ja tutkimustiedon tuottajana koko ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen kentälle. Ammatilliset opettajakorkeakoulut edistävät monitieteistä, korkealaatuista ja ajankohtaista soveltavaa tutkimusta muun muassa työelämäläheisen oppimisen ja koulutuksen kehittämiseksi.

Lisäksi korostamme, että myös yliopistojen tarjoaman 60 opintopisteen erillisen opettajankoulutuksen sijoittamista osaamisen viitekehykseen on edistettävä samanaikaisesti. Valmistelutyötä on tehty rinnakkain ammatillisen opettajankoulutuksen sisältökuvaus- ja säädösvalmistelun kanssa.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Opintotukilain 4 §:n 2 momentin mukaan korkeakoulussa opintotukea myönnetään opiskelijalle, joka suorittaa ammatilliseen tai virkakelpoisuuteen tähtäävää opintokokonaisuutta, jos opiskelija on suorittanut korkeakoulututkinnon. Ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukilaissa tarkoitettuja ammatilliseen tai virkakelpoisuuteen tähtääviä korkeakoulututkinnon jälkeisiä opintokokonaisuuksia.

Opintotukilakia ja -asetusta muutettaisiin esityksessä siten, että ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen suorittaminen oikeuttaisi myös opintolainahyvitykseen vastaavasti kuin ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajatutkinnon suorittaminen nykyisin.

Sairaanhoitaja (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavassa koulutuksessa ja ensihoitajakoulutuksessa tai terveydenhoitajakoulutuksessa suoritusaikavaatimus olisi yhteensä 4 vuotta ja sairaanhoitaja (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavassa koulutuksessa ja

kätilökoulutuksessa yhteensä 5 vuotta lisättynä yhden lukukauden joustolla. Opintolainahyvitykseen olisi näin ollen oikeus silloin kun opiskelija valmistuu sekä sairaanhoitajaksi että ensihoitajaksi tai terveydenhoitajaksi neljässä ja puolessa vuodessa tai

sairaanhoitajaksi ja kätilöksi viidessä ja puolessa vuodessa. Lisäksi suoritusaikavaatimusta voitaisiin pidentää samoin perustein kuin tutkinnon suorittajillakin.

Opintotuen kannalta opiskelijoiden asema ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksessa olisi pääosin vastaava kuin tutkintokoulutuksessa olevilla opiskelijoilla. Ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat siten opintotukeen oikeuttavaa koulutusta, kuten nykyisinkin. Lakimuutos pidentäisi kätilön tehtäviin johtavien

koulutusten yhteispituutta puolella vuodella, mikä voi lisätä opintotukimenoja ja

opintolainahyvityksen menoja vähäisissä määrin. Opinnot on kuitenkin mahdollista

suorittaa opintotuen 54 kuukauden enimmäisrajan sisällä, joten kokonaisuudessaan

esityksellä ei ole näin ollen arvioitu olevan merkittäviä kustannus- tai muita vaikutuksia opintotukeen. Kannatamme esitettyjä muutoksia opintotukilakiin, sillä ne tukevat

esityksen tarkoituksen toteutumista eli päällekkäisten kaksoistutkintojen suorittamisen

välttämistä ja jatkuvan oppimisen helpottamista.

Louhelainen Hannele
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Esityksessä esitetään muutoksia muun muassa opintotukilain (65/1994) opintolainahyvitystä koskevaan sääntelyyn. Kela ei pidä tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena opintolainahyvitystä koskevan sääntelyn muuttamista, koska opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteilla hallitusohjelman mukainen opintotuen kokonaisuudistus. Kelan näkemyksen mukaan esitetyt opintolainahyvitystä koskevat muutosehdotukset tulisi huomioida osana opintotuen kokonaisuudistuksen valmistelua.

Opintotuen kokonaisuudistusta pohtineen työryhmän muistiossa on opintolainahyvityksen osalta esitetty useampia opintolainahyvityksen kehittämisen vaihtoehtoja. Yhtenä vaihtoehtona esitetään myös opintolainahyvityksestä luopumista kokonaisuudessaan. Jos hallituksen esitysluonnoksen mukaiset muutosehdotukset opintolainahyvitystä koskevaan lainsäädäntöön hyväksyttäisiin, se voisi tarkoittaa sitä, että kokonaisuudistuksesta johtuen kyseisiä säädöksiä muutettaisiin tai ne jopa kumottaisiin ennen kuin niitä on alettu soveltaa. Esityksen mukaan opintotukilain muutokset tulisivat voimaan 1.8.2028 ja niitä sovellettaisiin henkilöön, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitettua koulutusta varten 1.8.2028 alkavaan koulutukseen tai sen jälkeen tai henkilöön, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan ennen 1.8.2028 koulutukseen, mutta hän on ilmoittautunut läsnä olevaksi ensimmäisen kerran 1.8.2028 tai sen jälkeen.

Käytännössä voimaantulosäännös tarkoittaa sitä, että opintolainahyvitystä koskevia säännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran aikaisintaan vuonna 2029.

Jos opintotukilain opintolainahyvitystä koskevia säädöksiä on tässä vaiheessa välttämätöntä muuttaa, tulisi muutosten koskea vain kättilökoulutuksen suorittajia. Ammattipätevyysdirektiivistä johtuen kättilöiden koulutusrakenne muuttuu siten, että opiskelijan on ensin suoritettava sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinto ja vasta tutkinnon suorittamisen jälkeen hän voi suorittaa erillisen kättilökoulutuksen. Voimassa olevien opintolainahyvitystä koskevien säädösten perusteella uuden koulutusrakenteen mukaiselle opiskelijalle myönnettäisiin opintolainahyvitys sairaanhoitajatutkinnon suorittamisen perusteella, koska se on opiskelijan ensimmäiseksi suorittama opintolainahyvitykseen oikeuttava korkeakoulututkinto. Voimassa olevat säädökset eivät mahdollista lisähyvityksen myöntämistä erillisen kättilökoulutuksen suorittamisen perusteella. Jos opintolainahyvitystä koskevia säädöksiä ei muutettaisi, kättilökoulutuksen opiskelijat voisivat jatkossa saada opintolainahyvitystä vähemmän kuin tällä hetkellä. Tällä hetkellä kättilöopiskelijat voivat saada opintolainahyvityksen 270 opintopisteen laajuisen kättilötutkinnon perusteella, ja opintolainahyvityksen enimmäismäärä tässä tutkinnossa on 5560 euroa. Ilman säädösmuutoksia opintolainahyvitys myönnettäisiin heille 210 opintopisteen laajuisen sairaanhoitajatutkinnon perusteella, jolloin opintolainahyvityksen enimmäismäärä on 4120 euroa.

Ammattipätevyysdirektiivi ei sen sijaan koske ensi- tai terveydenhoitajakoulutuksia. Jos opiskelija tällä hetkellä suorittaa ensin sairaanhoitajan tutkinnon ja tutkinnon suorittamisen jälkeen haluaa jatkaa vielä terveydenhoitajan tai ensihoitajan opintoihin, opintolainahyvitys voidaan myöntää suoritettuna sairaanhoitajatutkinnon perusteella. Sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritettavan ensi- tai terveydenhoitajan tutkinnon perusteella opintolainahyvitystä ei voi enää saada. Esityksessä esitetään, että jatkossa opintolainahyvityksen voisi saada myös sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritettuna ensi- tai terveydenhoitajakoulutuksen perusteella. Tätä mahdollisuutta saada opintolainahyvitys tutkinnon suorittamisen jälkeen suoritettuna koulutuksen perusteella ei kuitenkaan ole esimerkiksi kasvatustieteen maisterin tutkinnon luokanopettajakoulutuksessa suorittaneella, joka tutkinnon suorittamisen jälkeen haluaa vielä pätevöityä erityisopettajaksi. Eri alojen opiskelijat eivät siten ole yhdenvertaisessa asemassa sen suhteen, voivatko he saada opintolainahyvityksen tutkinnon suorittamisen jälkeen suoritettavan koulutuksen perusteella. Toki mahdollisuus saada opintolainahyvitys suoritettuna ensi- tai terveydenhoitajakoulutuksen perusteella on lähinnä teoreettinen, koska esityksen mukaan ”opintolainansaaajat, jotka hakeutuvat ensihoitaja- tai terveydenhoitajakoulutukseen erikseen sairaanhoitajatutkinnon suorittamisen jälkeen eivät useimmiten kuitenkaan saisi opintolainahyvitystä, koska he eivät kerkeäisi suorittaa opintoja edellä kuvatussa suoritusajassa niiden yhtenäisesti suoritettavaa tutkintoa pidemmän keston vuoksi.” Kelan näkemyksen mukaan opintolainahyvitysoikeutta ei kuitenkaan tulisi laajentaa koskemaan myös sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritettavaa ensi- ja terveydenhoitajan koulutusta, koska tällöin kyseisten alojen opiskelijat asetetaan parempaan asemaan kuin muut vastaavanlaisen koulutuksen suorittavat opiskelijat.

Esityksen perustelujen mukaan sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritettuna kättilö-, ensihoitaja- tai terveydenhoitajakoulutuksen perusteella myönnettävä opintolainahyvitykseen oikeuttava opintolaina voisi olla vain kyseisen koulutuksen aikana nostettu opintolaina. Tämä ei kuitenkaan käy

ilmi 15 i §:n 5 momentista, jossa ehdotetaan säädettäväksi ”Sen estämättä, mitä 15 f §:n 1 momentissa säädetään, opintolainahyvityksen määrä on opintolainansaajalla, joka on suorittanut sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, johon on liitetty tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK) suorittamisen jälkeen ammattikorkeakoululain 11 b §:ssä tarkoitetun ensihoitaja-, kättilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen enintään 40 prosenttia siitä osasta hyvitykseen oikeuttavaa opintolainaa, joka on kertynyt kyseisten opintojen ensimmäistä aloituspäivää edeltävän lukukauden lopun ja hyvitykseen oikeuttavan koulutuksen suorittamispäivää seuraavan lukukauden alun välisenä aikana ilman lainaan pääomitettuja korkoja.” Jos esimerkiksi opiskelija suorittaa sairaanhoitajan tutkinnon 31.3.2029, huomioidaan tämän tutkinnon perusteella myönnettävässä opintolainahyvityksessä 31.7.2029 asti kertynyt opintolaina. Jos kyseinen opiskelija aloittaa kättilökoulutuksen suorittamisen 1.4.2029, huomioitaisiin ehdotetun 15 i §:n 5 momentin sanamuodon mukaan koulutuksen perusteella myönnettävässä opintolainahyvityksessä opintolainajo 1.1.2029 alkaen. Tämä tarkoittaisi sitä, että kevätlukukauden 2029 opintolaina tulisi huomioitua sekä sairaanhoitajatutkinnon perusteella myönnettävässä opintolainahyvityksessä että kättilökoulutuksen perusteella myönnettävässä opintolainahyvityksessä. Tällaisessa tilanteessa kättilökoulutuksen perusteella myönnettävässä opintolainahyvityksessä opintolaina tulisi huomioida vasta 1.8.2029 alkaen. Tämä tulisi huomioida ehdotetun 15 i §:n 5 momentissa.

Kelan on mahdollista toimeenpanna ehdotetut muutokset. Kättilö-, ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusten perusteella myönnettävät opintolainahyvitykset ovat Kelassa manuaalisesti tehtäviä päätöksiä. Jos arvioidaan, että kättilöksi valmistuisi vuodessa noin 200 henkilöä, olisi manuaalisen työn kokonaiskesto vuodessa noin 300 tuntia ja ratkaisutyön kokonaiskustannukset noin 22 500 euroa vuodessa. Muutosten aiheuttama järjestelmätyön määrä Kelassa on noin 300 tuntia. Tämä arvio on tehty sillä oletuksella, että muutokset toteutettaisiin tällä hetkellä käytössä olevaan järjestelmään. Järjestelmätyön kokonaiskustannukset olisivat arviolta noin 22 500 euroa.

Reinikainen Linda
Kansaneläkelaitos - Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikön
opintotukiryhmä

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Keski-Suomen hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Nähdäksemme on hyvä, että sairaanhoitajilla helpottuu koulutusmahdollisuus terveydenhoitajaksi. Erityisesti tämä mahdollisuus jatkaa myöhemmin ja sujuvammin näihin kaikkiin kolmeen polkuun.

Ensihoidon osalta tärkeintä on riittävä koulutus erityispiirteisiin ja toisaalta voisi madaltaa nyt ns. siirtymäsäännöksellä työskenteleviä käymään ensihoitaja osuuden erikseen lisäksi.

Kätilötyön uudessa mallissa harjoittelujen mahdollistaminen esitetyssä aikataulussa ja tuntimäärillä huolestuttaa. Vaatii ympärivuotista kätilötyön harjoittelupaikkojen valmiutta, eli myös kesäaikaan, jolloin osaaminen on loma-aikojen vuoksi hatarampaa eikä laadukasta ohjaamista voida silloin taata. Joko harjoittelut eivät ole laadullisesti tasa-arvoisia tai opinnot pitkittyvät harjoittelupaikkojen puutteen vuoksi. Tällä hetkellä osa kätilötyön harjoitteluista tehdään jo sh opinnoissa ja silti paikkoja on rajoitetusti.

Mari Kolu palvelupäällikkö, Lasten ja nuorten palvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto

Tiina Kelin, palvelupäällikkö, Neuvojat ja seksuaaliterveys

Anssi Aunola, ensihoitopäällikkö, Sairaala Nova, ensihoito

Tiina Schildt, ylihoitaja, Operatiivinen palvelualue, naistentaudit, synnytykset ja lapset

Tanja Puranen-Altamirano, osastonhoitaja, Operatiivinen palvelualue, naistentaudit, synnytykset ja lapset

Heljä Lundgrén-Laine, johtajaylihoitaja

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Lepikonmäki Carita
Keski-Suomen hyvinvointialue

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Valtioneuvoston asetuksessa nämä on kuitenkin lueteltu tutkintoihin. Nämä koulutukset ehdotetaan kuitenkin säädettäväksi lailla. Tarvitaanko näihin eduskunnan lainsäädäntötoimi vai riittäisikö asetuksella säätäminen.

Koulutusten järjestäminen pysynee nykyisenkaltaisena eli opiskelijat hakevat näiden koulutusten hakukohteisiin ja saavat sairaanhoitajan tukinnon ja lisäksi esimerkiksi kätilön pätevyyden. Koulutuksia voitaisiin järjestää erillisinäkin. Koulutuksen rahoitus perustuisi esityksen mukaan ammattikorkeakoulujen rahoitusmalliin. Rahoituslaki koskee vain tutkintoja, joita nämä erikseen järjestettävät kokonaisuudet eivät olisi. Rahoitukseen liittyvät kysymykset olisi syytä ratkaista ennen koulutuksiin liittyvien säädösten antamista. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Valtioneuvoston asetuksessa nämä on kuitenkin lueteltu tutkintoihin. Nämä koulutukset ehdotetaan kuitenkin säädettäväksi lailla. Tarvitaanko näihin eduskunnan lainsäädäntötoimi vai riittäisikö asetuksella säätäminen.

Koulutusten järjestäminen pysynee nykyisenkaltaisena eli opiskelijat hakevat näiden koulutusten hakukohteisiin ja saavat sairaanhoitajan tukinnon ja lisäksi esimerkiksi kätilön pätevyyden. Koulutuksia voitaisiin järjestää erillisinäkin. Koulutuksen rahoitus perustuisi esityksen mukaan ammattikorkeakoulujen rahoitusmalliin. Rahoituslaki koskee vain tutkintoja, joita nämä erikseen järjestettävät kokonaisuudet eivät olisi. Rahoitukseen liittyvät kysymykset olisi syytä ratkaista ennen koulutuksiin liittyvien säädösten antamista.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

SAMKilla ei ole kommentoitavaa tältä osin.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Säännökset ovat linjassa muutosehdotuksen kanssa.

Mattila Timo

Satakunnan ammattikorkeakoulu - Satakunnan ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Suomen Työterveyshoitajaliitto (STTHL ry) pitää koulutuksen kehittämistä ja koulutuspolkujen joustavoittamista tärkeänä tuoda esiin seuraavat näkökulmat ja korjausehdotukset.

Terveydenhoitajan tutkinnon rakenne ja laajuus

Terveydenhoitaja koulutuksen suorittaminen sh-tutkinnon jälkeen ei olisi esityksen mukaan jatkossa ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Katsomme että tämä esitys heikentää koulutuksen asemaa ja voi vähentää sen vetovoimaa, mikä voi vaikuttaa kielteisesti alan opiskelijamääriin ja terveydenhoitajien saatavuuteen tulevaisuudessa. Kun tarkastellaan esitystä opiskelijan näkökulmasta, terveydenhoitajaksi kouluttautuakseen opiskelija suorittaa tässä mallissa edelleen kaksi koulutusta ammattikorkeakoulutasolla. Siitä huolimatta koulutustaso säilyy ennallaan, mikä ei edistä urakehityksen mukaista ansiokehitystä ja on myös haitallista terveydenhoitajakoulutuksen vetovoiman kannalta.

Tästä syystä on välttämätöntä, että koulutuksen suoritettuaan opiskelija saa tutkintonimikkeen terveydenhoitaja (AMK) nykykäytännön mukaisesti riippumatta siitä, suorittaako terveydenhoitajaopinnot samanaikaisesti sairaanhoitajatutkinnon kanssa vai sen jälkeen. Myös valmistelussa oleva ns. yhden korkeakoulun opiskeluoikeutta koskeva säännös ei saa estää terveydenhoitajaopintojen suorittamista samanaikaisesti sairaanhoitajakoulutuksen kanssa.

Esityksessä ehdotetaan, että terveydenhoitajatutkinto muodostuisi jatkossa sairaanhoitajatutkinnosta ja sen päälle suoritettavasta 60 opintopisteen laajuisesta terveydenhoitajakoulutuksesta. Nykyinen tutkinto ei anna riittäviä valmiuksia työterveyshuoltoon, vaikka siihen liitettäisiin 15 opintopisteen lisäkoulutus. Esitämme, että 60 opintopisteen

terveydenhoitajakoulutuksen rinnalle luotaisiin vaihtoehto suorittaa 90 opintopisteen työterveyshoitajakoulutus. Olemme esittäneet myös jo vuosia sitten työterveyshoitajakoulutuksen rakennetta uudistettavaksi siten että se muutettaisiin ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaksi koulutukseksi. Esitys on perusteltu työelämän lisääntyneillä vaatimuksilla työterveyshoitajan työssä, jolloin koulutuksen tason ja sisällön tulisi olla työelämän vaatimusten mukainen.

Opistoasteen tutkinnon suorittaneet

Olemme huolissamme opistoasteen tutkinnon suorittaneista laillistetuista sairaanhoitajista, jotka haluaisivat päteväytyä edelleen esimerkiksi ensihoitajiksi tai terveydenhoitajiksi. Esityksen mukaan he voisivat osallistua koulutukseen, mutta eivät saisi sen jälkeen AMK-tutkintonimikettä. Tämä asettaa heidät epäoikeudenmukaiseen asemaan. Katsomme, että niin kauan kuin työikäisiä opistoasteen suorittaneita sairaanhoitajia on työmarkkinoilla, tulee heidänkin saada tutkintonimike koulutuksen jälkeen, vaikka nimike ei ole edellytys ammattihenkilön laillistamiselle.

Koulutuksen mitoitust ja laatu

Pidämme tärkeänä, että ammattikorkeakoululakiin tai tarvittaessa valtioneuvoston asetukseen kirjataan koulutusten opintopisteet ajallisen keston lisäksi. Tämä selkeyttää opintojen laajuuden arviointia niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Tuemme myös kirjausta, jonka mukaan opiskelijoiden aiemmat opinnot ja työelämässä hankittu osaaminen huomioidaan henkilökohtaista opetussuunnitelmaa laadittaessa. Tämä mahdollistaa joustavamman opintojen etenemisen. Ammattikorkeakoulujen on kuitenkin laadittava yhtenäiset menettelyt osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen (AHOTT), jotta opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu toteutuu.

Joustavat opiskelumahdollisuudet

Pidämme tärkeänä, että terveydenhoitajakoulutuksen voi jatkossakin suorittaa yhtenä kokonaisuutena sairaanhoitajakoulutuksen kanssa. Lisäksi mahdollisuus suorittaa lisäopintoja osaaikaisesti on keskeistä, jotta opiskelijoiden toimeentulo ja työsuhteiden jatkuvuus turvataan.

Kannatettavaa on myös ehdotus, jonka mukaan terveydenhoitajakoulutuksen tavoitteellinen suorittamisaika voi ylittyä vuodella ilman opiskeluoikeuden menetystä.

Rahoitus ja opetuksen laatu

On välttämätöntä selkeyttää, miten korkeakouluille rahoitetaan terveydenhoitajan lisäkoulutus, sillä nykyinen rahoitus perustuu osin tutkintoihin. Koulutuksen säilyttäminen tutkintokoulutuksena turvaisi rahoituksen.

Korostamme, että tutkintojen modulaarinen rakenne ei saa johtaa opetuksen laadun heikkenemiseen. Tutkintojen osalta Opetushallinto ja korkeakoulujen arviointijärjestelmät varmistavat tasalaatuisuuden ja vertailukelpoisuuden eri oppilaitosten välillä. Jos tutkinto muutetaan koulutukseksi, ei sen sisältöä ja laatua i enää säädellä samalla tavalla valtakunnallisesti, vaan vastuu jää järjestäjälle. Terveystenhoitajakoulutuksen säilyttäminen tutkintona turvaa paremmin koulutuksen tasalaatuisuuden. Ammatillisen osaamisen, harjoittelun ja kliinisten taitojen on säilyttävä korkeatasoisina, erityisesti sosiaali- ja terveysalalla.

Suomen Työterveyshoitajaliitto ry

Inka Koskiahho, puheenjohtaja

Eve Becker, järjestöpäällikkö

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Becker Eve
Suomen Työterveyshoitajaliitto ry

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta kiittää mahdollisuudesta lausua ja kunnioittaen lausuu seuraavaa.

Kannatamme esitystä, minkä mukaan sairaanhoitajaksi laillistettu henkilö voi hakeutua suorittamaan pelkästään ensihoitaja-, terveydenhoitaja- tai kättilökoulutusta. Esitys mahdollistaa houkuttelevamman ja selkeämmän jatkokouluttautumismahdollisuuden, missä opinnoissa ei tarvitse enää hyväksilukea sairaanhoitajan opintoja. Näemme erittäin tärkeänä kuitenkin myös sen, että toisen asteen koulutuksen suorittaneet henkilöt voivat hakeutua myös jatkossa yhä nykyisen tavan mukaisesti opiskelemaan sekä sairaanhoitajaksi että ensi- tai terveydenhoitajaksi. Terveysalan houkuttelevuutta ei saa heikentää liian monimutkaisilla koulutusrakenteilla. On myös erittäin kannatettavaa, että ammattikorkeakouluilla on mahdollisuus tarjota haettavaksi yhtä aikaa opinto-oikeutta sairaanhoitajan opintoihin ja kättilökoulutukseen tavalla, jossa kättilökoulutuksen opinto-oikeus myönnetään sairaanhoitajakoulutuksen suorittamisen jälkeen.

Ehdotus ensihoitajien laillistamisesta ensihoitajina on erittäin tarpeellinen uudistus. Laillistamiseen ja tutkintonimikkeisiin liittyen kannatamme mallia, missä opinnoista valmistuneella opiskelijalla on sairaanhoitaja (AMK) sekä terveydenhoitaja (AMK) tai ensihoitaja (AMK) tutkintonimikkeet ja laillistus. Muutos tutkintoon johtavasta koulutuksesta esityksen mukaiseen toimintamalliin lakiin lisättävien uusien säännösten nojalla on kuitenkin potentiaalisesti haasteellinen. Muutoksessa on varmistettava, ettei sillä ole negatiivisia vaikutuksia alasta kiinnostuneisiin hakijoihin, jo alaa opiskeleviin eikä työelämään. Kelpoisuuksiin ja pätevyyyksiin ei saa jäädä epäselvyyksiä.

On tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että erilliset koulutukset antavat kyseiseen ammattiin ja sen vaatimuksiin riittävän kattavan erikoistumisen. Koulutuksien sisältöihin, osaamistavoitteisiin ja tarvittavien harjoitteluiden suorittamismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota, jotta valmistuneilla opiskelijoilla on riittävät valmiudet työelämän vaatimuksiin. Esitetyn muutoksen myötä alan ammattilaisten tietotaito ja osaaminen eivät saa heiketä.

Esitetyn uudistuksen myötä on ensiarvoisen tärkeää kiinnittää huomiota myös siihen, että ammattikorkeakoulujen rahoitus turvataan koulutusmuutosten osalta. Esitetyt muutokset eivät saa heikentää ammattikorkeakoulujen rahoitusta, tai aiheuttaa epäselviä tilanteita rahoituksen määräytymisen perusteiden tulkinnassa.

Vaikka Lapin ammattikorkeakoulussa ei kouluteta kätilöitä, haluamme silti nostaa esiin vielä erityisen huolestuksen uudistukseen liittyvistä kätilökoulutuksen muutoksista. Esityksen mukaisesti kätilökoulutukselle ei esitetä opintopistemäärää, vaan koulutuksen laajuus määriteltäisiin tunneissa. Koulutuksen jättäminen ECTS-pisteiden ulkopuolelle voi aiheuttaa epäselviä tilanteita koulutuksen laajuuden tulkinnassa. Ongelmallisena esitetyn kätilökoulutuksen uudistuksen yhteydessä näemme myös sen, ettei koulutustaso nouse koulutuksen keston pitenemisestä huolimatta.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta ei lausu asiasta.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Uusien koulutusmuotojen sisällyttäminen opintotuen piiriin on kannatettavaa. Näemme kuitenkin perusteltuna tuoda ilmi esityksen aiheuttaman epäselvän tilanteen opintotukikuukausien maksimimäärän riittämisessä. Opintotukilain 7 §:n mukaan korkeakouluopiskelua varten opintotukea voi saada enintään 54 tukikuukautta. Jos sairaanhoitajaksi valmistunut opiskelija on käyttänyt kyseistä tutkintoa varten myönnetyn enimmäistukiajan, 35 kuukautta, jää hänelle jäljelle 19 tukikuukautta. Esityksen mukaan kätilöopintojen myötä opiskelija voisi olla oikeutettu 22 opintotukikuukauteen. Tällöin opintotukikuukausien enimmäismäärä ylittyisi.

Esityksessä terveydenhoitajakoulutukseen käytettävissä olisi enintään 12 tukikuukautta ja ensihoitajakoulutukseen enintään 17 tukikuukautta. Ensin sairaanhoitajakoulutuksen ja sen jälkeen terveydenhoitajakoulutuksen tai ensihoitajakoulutuksen myötä tukikuukausia voisi jäädä opiskelijalle jäljelle 2 tai 7 tukikuukautta. Kyseistä määrää ei voida pitää riittävänä määränä ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen. Opintotuen tukikuukausien enimmäismäärää tulisi kasvattaa, jotta myös ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamiseen on käytettävissä riittävästi tukikuukausia.

Sairaanhoitajakoulutuksen jälkeen suoritettavien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajaopintojen suorittamisen lukeminen opintolainahyvitykseen on kannatettavaa. Uudistuksessa tulee kuitenkin

varmistaa, että se mahdollistaa tosiasiallisesti tasavertaisen hyvityksen sekä niille opiskelijoille jotka siirtyvät korkeakouluopintoihin toiselta asteelta että niille, jotka suorittavat ensin sairaanhoitajan opinnot ja sen jälkeen kouluttautuvat ensihoitajaksi, kättilöksi tai terveydenhoitajaksi.

Pyhtinen Pieta
Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkinto).

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue kannattaa päällekkäisen korkeakoulutuksen vähentämistä sekä koulutuksen sujuvoittamista. Ammattikorkeakoululain muutoksen myötä korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikat voisivat nykyistä paremmin kohdentua henkilöille, jolla ei vielä ole korkeakoulututkintoa. Tämä edistäisi resurssien tehokkaampaa käyttöä. Lisäksi sairaanhoitajakoulutuksen jo suorittaneen kuin ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavan näkökulmasta lyhyemmän koulutuksen suorittaminen olisi sujuvampaa ja nopeampaa, kuin pitkäkestoiseen tutkintokoulutukseen hakeutuminen.

Muutoksen myötä koulutusmalli tukee työelämässä olevien hoitotyöntekijöiden mahdollisuuksia suunnata ammattiuraansa uudella tavalla ja hankkia uutta ammatillista pätevyyttä sekä edetä klinisen hoitotyön uralla työelämässä. Pohjois-pohjanmaan hyvinvointialueella hoitotyöntekijöiden osaamisen vahvistaminen ja suunnitelmallisten urapolkujen varmistaminen on keskeinen osa osaamiskokonaisuutta, jolla varmistamme potilaan laadukkaan, turvallisen ja vaikuttavan hoidon.

Huomiota tulisi kiinnittää koulutuskorvauksiin koulutuksen järjestämisen ja riittävyyden näkökulmasta. Huolta herättää mahdollinen koulutuskorvausten poistuminen, mikäli kysymys ei olisi nyt tutkintoon johtavasta koulutuksesta.

Kätilökoulutusta koskeva EU-ammattipätevyysdirektiivi (2005/36/EY, 2013/55/EU artikla 40–43, Liite V Kohta 5.2.2) on parhaillaan EU-parlamentin käsittelyssä. Muutokset kätilökoulutuksen rakenteeseen ja siihen liittyvään lainsäädäntöön tulisi toteuttaa vasta sen jälkeen, kun EU-ammattipätevyysdirektiivi on päivitetty kokonaisuudessaan.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajakoulutusta koskevista muutoksista

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue kannattaa opettajakoulutusten sijoittamista Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen. Ammattikorkeakoululain muutoksen myötä ammatillisen opettajakoulutuksen asema vastaa nykykäytäntöjä ja on paremmin tunnistettavissa.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue kannattaa sitä, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta sekä opintolainansaaja olisi oikeutettu opintolainahyvitykseen suorittaessaan opintolainahyvitykseen oikeuttavan tutkinnon suorittamisajassa sairaanhoitajan tutkinnon (AMK) lisäksi ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen. Muutos helpottaisi ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen hakeutumista sekä nopeuttaisi valmistumista.

Meriläinen Merja
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Pohjanmaan hyvinvointialue pitää uudistusta ja sen tavoitteita kannatettavana ja rakenteeltaan se selkeyttää kyseisten tutkintojen keskinäisiä rakenteita ja osaltaan tukee urapolkuja. Samalla vältetään päällekkäisyyksiltä. Sairaanhoidajan pohjavaatimus on palvelujärjestelmää tukeva.

Työnantajan näkökulmasta on tärkeä, että voimme arvioida henkilön perusosaamista koulutus—ja tutkintotaustan perusteella niin rekrytointitilanteissa kuin työtehtäviä määriteltäessä. Pidämme tärkeänä, että ensihoitajan, terveydenhoitajan ja kätilön tutkintonimikkeet säilyvät, ovat rekisteröitynä Valviran ammattihenkilöiden rekisteriin ja että laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä jatkossakin olisi yhdenmukaisesti määritelty eri tutkintoihin johtavat laillistetut terveydenhuollon ammattihenkilöt. Tältä osin lakiehdotuksen pykälät 11 ja 11b jäivät hieman vaikeaselkoiseksi.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ei lausuttavaa tähän kohtaan.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Muutokset opintotukilakiin ovat kannatettavia. Pidämme erittäin tärkeänä, että tutkintoihin johtava koulutus on ehdotuksen mukaan opiskelijalle edelleen maksuton ja että opiskelijat ovat oikeutettuja opintotukeen. Tässä koulutusmallissa aikuisopiskelu voi olla aikaisempaa todennäköisempää, sen mahdollistamiseksi myös osa-aikaisen työn ja opiskelun tukimuodoille on tarvetta. Hyvinvointialueet työnantajana tarjoavat suurimman osan ammattitaitoa edistävistä harjoittelupaikoista. Suurempi harjoittelumäärä varmistaa ammatillista oppimista, edelleen on tärkeä, että työnantajille maksetaan harjoittelukorvausta eikä siihen asetukseen tule muutoksia.

Pohjanmaan hyvinvointialueen valmisteluryhmän jäsenet

Orava Marjo-Riitta
Pohjanmaan hyvinvointialue

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Tampereen ammattikorkeakoulu pitää esitystä ammattikorkeakoululain muuttamisesta hyvänä, sillä se selkeyttää ja nopeuttaa terveydenhoitajan, ensihoitajan ja kätilön ammatteihin johtavia koulutuspolkuja. On tärkeää, että myös opistotason sairaanhoitajantutkinnon suorittaneille avautuu mahdollisuus kouluttautua näihin ammatteihin huomioiden, ettei ammattikorkeakoulussa suoritettut täydentävät opinnot kuitenkaan muuta tutkinnon tasoa ammattikorkeakoulututkinnoksi.

Kannatamme myös esitettyjä opintojen laajuuksia terveydenhoitaja- ja ensihoitajakoulutuksissa. Ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen osaamistavoitteet on hyvä kirjata kuvaavasti, mutta riittävän väljästi, jotta ne kestävät alan nopeaa kehitystä.

Pidämme tärkeänä valtakunnallista yhteistyötä opiskelijavalinnoissa erillishauissa, jotta hakuprosessi olisi opiskelijoille mahdollisimman selkeä. Uudistus edellyttää, että rahoitusmalli päivitetään vastaamaan uusia vaatimuksia, jotta koulutuksen laatu voidaan taata.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ammatillisen opettajankoulutuksen osalta pidämme lakimuutosta perusteltuna ja hyvänä. Yhtenäiset osaamiskuvaukset yliopiston ja ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajan pedagogisen pätevyyden osalta ovat nyt selkeät ja osaamiskuvaukset mahdollistavat koulutuksen sitomisen kansalliseen osaamisen viitekehykseen. Hyvää on myös se, että ammattikorkeakoulun tutkintojen tavoin ammatillista opettajankoulutusta voidaan esityksen mukaan järjestää avoimessa korkeakoulussa, tilauskoulutuksena ja täydennyskoulutuksena.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Pidämme tärkeänä ja kannatamme opintotukilain muutosta siten, että ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Opintolainansaaja olisi oikeutettu opintolainahyvitykseen suorittaessaan opintolainahyvitykseen oikeuttavan tutkinnon suorittamisajassa sairaanhoitajan tutkinnon (AMK) lisäksi ensihoitaja-, kättilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen.

Komulainen Katja
Tampereen ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Arcada tackar Undervisnings- och kulturministeriet för möjligheten att lämna synpunkter på lagförslaget gällande utbildning till barnmorska, hälsovårdare och förstavårdare. Arcada är den enda högskolan i Finland som erbjuder dessa utbildningar på svenska, och vi ser det som vårt ansvar att bidra till en konstruktiv utveckling av utbildningssystemet. Vi uppskattar reformens ambition att förtydliga utbildningsvägar och stärka professionsutbildningarnas relevans. Samtidigt vill vi lyfta några centrala aspekter som är avgörande för att säkerställa utbildningarnas kvalitet, genomförbarhet och tillgänglighet – särskilt för den svenskspråkiga befolkningen.

Arcada är en viktig aktör i att erbjuda svenskspråkig utbildning till barnmorskor, hälsovårdare och förstavårdare i Finland. Det är avgörande att lagstiftningen utformas så att den möjliggör att dessa utbildningar kan fortsätta erbjudas med hög kvalitet, på svenska, och i enlighet med europeiska krav. Detta är särskilt viktigt för att trygga tillgången till svenskspråkig personal inom vården.

Utbildningarnas omfattning, rättvisa och status

För hälsovårdare föreslås en utbildning på 240 studiepoäng, varav 60 är professionsspecifika. Den bygger vidare på sjukskötarkompetens, men det är oklart om mängden studiepoäng för den underliggande sjukskötarutbildningen uppfyller EU-direktivens krav. Finland har valt att behandla utbildningarna enhetligt, trots att direktiven skiljer sig åt – vilket skapar oklarheter kring rättssäkerhet och likabehandling.

För förstavårdare föreslås en utbildning på 240 studiepoäng, varav 90 är professionsspecifika. Denna omfattning har stöd från arbetslivet och lärarnätverk, då den inkluderar akut- och intensivsjukvård. På Arcada skulle utbildningen fortsätta se ut som idag, och validering av arbetserfarenhet möjliggör att majoriteten av studenterna kan genomföra utbildningen på cirka ett år. Lagändringen bidrar till att standardisera utbildningens omfattning nationellt, vilket är positivt.

För barnmorskor föreslås en utbildning på 3000 timmar efter avlagd sjukskötarexamen. Denna modell följer EU-direktivet, men direktivet är problematiskt i praktiken. Den föreslagna tiden på 18 månader är inte tillräcklig för att genomföra utbildningen, särskilt med tanke på att praktik inte kan genomföras kontinuerligt under helger och sommarmånader. Andra europeiska länder har övergett denna modell, och det är oroande att Finland valt att tillämpa den utan att fullt ut beakta dess genomförbarhet.

Internationell rörlighet

För barnmorskor kräver EU-direktiven, utöver utbildningen, ett års yrkespraktik för att uppnå automatiskt erkännande inom EU. Lagförslaget nämner inte tydligt hur denna praktik ska genomföras eller följas upp, vilket kan begränsa studenters möjlighet till rörlighet och erkännande.

Nationell samordning av antagning

Arcada ser positivt på att antagning till separata utbildningsmoduler skulle samordnas nationellt, med gemensamma kriterier mellan yrkeshögskolorna. Detta skulle bidra till ökad rättssäkerhet, transparens och förutsägbarhet för sökande, särskilt i en tid då utbildningsvägarna förändras och diversifieras.

Flexibilitet och livssituationer

Möjligheten till deltid och förlängd studietid är viktig för att möjliggöra studier vid sidan av arbete, särskilt för vuxna studenter. Det är dock avgörande att utbildningarnas kvalitet inte äventyras av för korta eller för komprimerade utbildningsperioder.

Utbildningstiden i förslaget om barnmorskeutbildningen inte alldeles realistisk

För barnmorskeutbildningen är den föreslagna tiden på 18 månader inte tillräcklig för att genomföra 3000 timmar utbildning, särskilt med tanke på att praktik inte kan genomföras under helger och

sommarmånader. Praktikplatsernas kapacitet att ta emot studerande året runt är begränsad, vilket gör att utbildningen inte är genomförbar inom den föreslagna tidsramen.

Yrkesidentitet och legitimation

Det är avgörande att utbildningarna fortsatt leder till tydliga yrkestitlar och legitimation. För barnmorskor krävs enligt EU-direktiv en fullgjord sjukskötarexamen innan antagning. För hälsovårdare och förstavårdare är detta inte ett krav enligt förslaget, vilket skapar en obalans i kompetensgrunden. Det bör tydligt framgå hur yrkeslegitimationen kopplas till utbildningens struktur.

Klinisk praktik

Praktikens omfattning och kvalitet måste definieras tydligt. För barnmorskor är det särskilt utmanande att genomföra praktik under hela året, då handledning inte alltid kan garanteras under sommaren. Arcada vill lyfta oro kring att praktikens genomförbarhet är beroende av externa aktörer och att detta måste beaktas i lagstiftningen.

Högskolornas ansvar och finansiering

Genomförandeansvar

Lagförslaget är otydligt kring vilka högskolor som förväntas erbjuda de nya utbildningarna. Arcada vill understryka vikten av att det även i framtiden finns svenskspråkig utbildning till barnmorska, hälsovårdare och förstavårdare i Finland.

Resursbehov

För att kunna genomföra reformen under övergångsperioden krävs tillräcklig resursering. Arcada ser ett behov av förstärkta resurser för att kunna planera och genomföra utbildningarna med bibehållen kvalitet. Det är viktigt att detta inte tolkas som att Arcada avstår från att erbjuda utbildningarna – tvärtom är ambitionen att fortsatt vara en stark aktör inom svenskspråkig vårdutbildning.

Finansieringsmodellen för förslaget oklart

Nuvarande modell för finansiering av utbildning för dessa yrken är examensbaserad – det behövs en ny indikator i finansieringsmodellen för att säkerställa hållbar finansiering av de nya utbildningarna. Utan detta riskerar utbildningarnas kvalitet och tillgänglighet att påverkas negativt.

Administrativa utmaningar

Hela utbildningssystemet i Finland är uppbyggt kring studiepoäng. Att barnmorskeutbildningen anges i timmar (3000h) istället för studiepoäng skapar betydande problem i administrativa system och för likabehandling av studerande. Enligt EU-direktiven kan utbildningen anges i timmar eller motsvarande studiepoäng – i Finland bör det vara studiepoäng för att systemet ska fungera. Om utbildningen omräknas till studiepoäng räcker inte tiden 18 månader, vilket ytterligare understryker behovet av realistisk planering.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Arcada har inget att kommentera angående yrkeslärarutbildningen i detta hänseende.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Arcadas syn är att reformen kring studiestöd i grunden är positiv, men det är viktigt att ta hänsyn till att vissa utbildningar är mer omfattande och reellt kräver längre tid än vad som föreslås. Det är viktigt att studiestödet utformas så att det stödjer hela utbildningsvägen, inklusive eventuell yrkespraktik.

Forsskåhl Mona
Yrkeshögskolan Arcada

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus), ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

SAMOK kannattaa esitystä, jonka mukaan sairaanhoitajaksi laillistetut voisivat jatkossa hakeutua suorittamaan pelkkää ensihoitaja-, kätilö- tai terveydenhoitajakoulutusta. Tämä tekee jatkokouluttautumisesta houkuttelevampaa sekä selkeyttää opintoja, kun niiden aikana ei tarvitse enää hakea hyväksilukua sairaanhoitajaopinnoista, vaan ne on huomioitu jo hakuvaiheessa.

SAMOK näkee tärkeänä, että toisen asteen suorittaneet voivat kuitenkin hakeutua nykyiseen tapaan suorittamaan yhtä aikaa sairaanhoitajakoulutusta ja ensihoitaja- tai terveydenhoitajakoulutusta. Se, että nuori saa valita suoraan itselleen mieluisan alan vaikuttaa opiskelumotivaatioon, ja sillä voi olla myös vaikutusta siihen, hakeutuuko nuori juuri terveysalalle. Tärkeää on, että myös opistotason sairaanhoitajatutkinnon suorittaneiden kouluttautuminen terveydenhoitajaksi, ensihoitajaksi tai kätilöksi on mahdollistettu.

Kannatamme myös ehdotusta, jonka mukaan ammattikorkeakoulut voisivat toteuttaa osan koulutuksista siten, että ne on tarkoitettu suoritettavaksi osa-aikaisena.

Ammattikorkeakouluopiskelijat ovat hyvin moninainen joukko eri ikäisiä ja eri elämäntilanteissa olevia opiskelijoita, ja osa-aikainen opiskelu voi näin ollen sopia monelle paremmin, ja siten lisätä koulutusten vetovoimaa.

Kätilökoulutuksen osalta on erittäin kannatettavaa, että ammattikorkeakoulut voivat tarjota mahdollisuutta hakea yhtä aikaa opinto-oikeutta sairaanhoitajan tutkintoon johtavaan koulutukseen sekä kätilön koulutukseen niin, että kätilökoulutuksen opinto-oikeuden myöntämisen ehtona olisi sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon, sairaanhoitaja (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavan koulutuksen suorittaminen. Vaikka valinta on ammattipätevyysdirektiivistä johtuen ehdollinen, SAMOK näkee mallin vähentävän koulutusvalintoihin ja hakuvaiheeseen liittyvää epävarmuutta. Tosin esityksessä jää vielä epäselväksi, kuinka kauan ehdollinen opinto-oikeus on voimassa.

Ensihoitajien laillistaminen ensihoitajina on nähdäksemme erityisen kiitettävä ja tarpeellinen ehdotus. Sekä tutkintonimikkeiden että laillistamisen osalta SAMOK kannattaa mallia, jossa valmistuneella on sairaanhoitaja (AMK) sekä ensihoitaja (AMK) tai terveydenhoitaja (AMK) tutkintonimikkeet ja laillistus. Lisäksi SAMOK näkee hyvänä asiana sen, että esityksessä ensihoidon koulutuksen laajuus on 90 opintopistettä, kun se suoritetaan sairaanhoitajatutkintoa täydentävänä koulutuksena, kuten monet alan asiantuntijat ovat esittäneet.

SAMOK kuitenkin suhtautuu varauksella siihen, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Verrattuna tutkintokoulutukseen erilliseen sääntelyyn perustuva koulutus saattaa aiheuttaa hämmennystä potentiaalisissa hakijoissa, opiskelijoissa ja työelämässä; jos koulutustyyppi ja sen suhde tutkintokoulutukseen sekä tutkintokoulutuksen tuottamaan pätevyyteen ja kelpoisuuteen jää epäselväksi, voi alojen vetovoima kärsiä. SAMOK näkee kuitenkin positiivisena asiana, että koulutuksen suorittaneet saavat samat tutkintonimikkeet kuin tähän asti, mikä helpottaa oman osaamisen ja kelpoisuuden osoittamista työtä hakiessa.

Pidämme erityisen tärkeänä, että erikseen säännellyt koulutukset antavat tarpeeksi kattavan erikoistumisen kyseiseen ammattiin. SAMOK näkee huolestuttavana mahdollisuutena, että riittämättömän erikoistumisen määrä voi johtaa osaamisen heikkenemiseen alalle valmistuneissa. Sosiaali- ja terveysalalla osaaminen on korostetun tärkeää, sillä sen heikkeneminen voi vaikuttaa asiakas- ja potilasturvallisuuteen.

Nykytilanteessa ensihoitaja- ja terveydenhoitajaopintojen ajan sairaanhoidon perusopinnot käsitellään ensihoidollisen/terveydenhoidon näkökulman kautta, mikä antaa koko 4 vuoden opintojen aikana valmiudet juuri ensihoitajana tai terveydenhoitajana toimimiseen. Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusten typistytessä erillisiksi 1,5 vuoden ja vuoden koulutuksiksi (mikäli sairaanhoitajatutkinto on suoritettu), vaarana on, että sairaanhoito- ja ensihoito-/terveydenhoito-opintojen integroituminen ei ole riittävää korkeatasoisen ammattitaidon saavuttamiseksi. Koulutuskokonaisuuksia suunnitellessa onkin erityisen tärkeää, että erikoistuminen ei jää pintapuoliseksi, ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten korkea osaaminen säilyy.

Koulutuksen laajuutta ei voi sairaanhoitajan tutkintokoulutuksen jälkeisiin erikseen säänneltyihin koulutuksiin määrättömästi lisätä, joten osaamistavoitteiden määrittelyyn ja laadukkaan harjoittelupaikan takaamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Lisäksi on tarpeen pohtia, tarjoaako sairaanhoitajan koulutus riittävän laajan pohjan ensihoidon opintoihin. Sairaanhoitajan koulutuksen perusopinnot sisältävät kattavasti terveyden edistämisen näkökulman, mutta akuuttihoito saattaa jäädä opiskelijalle pintapuoliseksi.

Esityksessä todetaan, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukset on tarkoitus huomioida korkeakoulujen valtionrahoituksen määräytymisen perusteissa (perusrahoitus) vuonna 2029 alkavasta sopimuskaudesta alkaen. Uudistus on kuitenkin tarkoitus toteuttaa kustannusneutraalisti siten, ettei sillä ole merkittävää vaikutusta korkeakoulujen valtionrahoituksen tarpeeseen. Esitys jättää avoimeksi, mitä uudistus käytännössä tarkoittaa ammattikorkeakoulujen rahoituksen näkökulmasta. Nähdäksemme rahoitusmallia tulisi uudistaa niin, että uusille koulutuksille luotaisiin rahoitusmalliin oma rahoitusindikaattori.

Yksittäisistä koulutuksista kaksoistutkintouudistusesityksen suurimmat haasteet liittyvät kätilökoulutukseen. Esityksen mukaan sairaanhoitajille tarkoitetun kätilökoulutuksen laajuudeksi ehdotetaan 3000 tuntia. SAMOK näkee, että koulutuksen laajuus tulisi ilmaista EU:n ammattipätevyysdirektiivin (2013/55/EU, artikla 41, kohta 1) mukaisesti myös ECTS-pisteinä. Muissa pohjoismaissa kätilökoulutuksien laajuus on ilmoitettu ECTS-pisteinä. Mikäli koulutuksen laajuutta ei mitata opintopisteinä, voi se aiheuttaa haasteita opiskelijahallintoon liittyvissä tietojärjestelmissä.

Toinen kätilökoulutukseen liittyvä haaste on nähdäksemme se, että vaikka koulutuksen kesto pitenee, koulutustaso ei nouse. SAMOK on kannattanut kätilökoulutuksen uudistamista tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksen (EQF, European Qualification Framework) tason 7 mukaiseksi ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi (YAMK). Vastaava koulutusmalli on käytössä Norjassa, Ruotsissa ja Islannissa. Lisäksi nykyistä pidempi, mutta tasoltaan sama, koulutusmalli saattaa vähentää kelpoisen työvoiman saatavuutta etenkin siirtymävaiheessa, lyhentää kätilöiden työuria ja heijastua koulutuksen vetovoimaan. Opiskelijoiden näkökulmasta on ongelma, jos tavoiteammattiin pääseminen edellyttää pitkää koulutuspolkua.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Nähdäksemme esitys on hyvin valmisteltu ja perusteltu.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Uudistuksen yhteydessä ehdotetaan muutettavaksi myös opintotukilakia. Esityksessä ehdotetaan opintotukea muutettavaksi siten, että ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukilain 4 §:n mukaisesti opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Oikeus opintotukeen myönnettäisiin rajatuin tukikuukausin. Opintotukilain 7 §:n mukaan opintotukea voi saada korkeakouluopiskelua varten enintään 54

tukikuukautta. SAMOK huomauttaa, ettei näiden tukikuukausien määrän kasvattamista esitetä valtioneuvoston asetuksen yhteydessä. SAMOK näkee, että opintotukikuukausien kokonaismäärää olisi syytä tarkastella, sillä esitetyt tutkintoa täydentävät osat osin pidentävät opiskeluaikoja ja lisäävät käytettyjen opintotukikuukausien määrää. Tämä voi vaikuttaa opiskelijoiden mahdollisuuksiin suorittaa myöhemmin ylempää korkeakoulututkintoa. SAMOK näkee perusteltuna myös huomauttaa, että esitys jättää epäselväksi menettelytavat tilanteissa, joissa sairaanhoitaja on käyttänyt kaikki sairaanhoitajaopintoihin osoitetut 35 opintotukikuukautta ennen kättilöopinnot aloittamista. Esityksen mukaan kättilöopinnot oikeuttaisivat 22 opintotukikuukauteen, mutta yhdessä käytetyn 35 opintotukikuukauden kanssa ne ylittäisivät korkeakouluopiskelijoiden opintotukikuukausien enimmäismäärän. SAMOK on esittänyt opintotuen kokonaisuudistuksen yhteydessä opintotukikuukausien kokonaismäärän kasvattamista kymmenellä tukikuukaudella.

SAMOK näkee positiivisena, että sairaanhoitajaopintojen jälkeen suoritettavat ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajaopinnot luettaisiin opintolainahyvityksen piiriin.

Esityksessä ehdotetaan, että sairaanhoitajakoulutuksen suorittaneelle koulutusta voitaisiin tarjota myös osa-aikaisena. Aikuiskoulutustuesta luopumisesta voimaan astunut laki haastaa tämän opiskelijaryhmän taloudellisia mahdollisuuksia suorittaa opintojaan. Olisi keskeistä selvittää, millaisilla tukimuodoilla aikuisopiskelua voidaan tukea osa-aikaisten opintojen aikana.

Alaluusua Erica
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Lapin ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Lapin ammattikorkeakoulu katsoo, että hallituksen esityksen luonnos huomioi terveydenhoitajakoulutuksen toteuttamisen eri vaihtoehdot.

Hallituksen esityksessä mainitaan:

"Lakia muutettaisiin siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Ensihoitajakoulutuksen ja kätilökoulutuksen tavoitteellinen suoritus aika olisi 1,5 lukuvuotta ja terveydenhoitajakoulutuksen 1 lukuvuosi. Ensihoitajakoulutusta ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin yhtenäisenä koulutuksena sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinnon, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), kanssa. Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin erikseen suoritettavana koulutuksena myös niille, joilla on jo sairaanhoitajan koulutus."

Lapin ammattikorkeakoulun mielestä on tärkeää selkeyttää mikä on tutkintonimike ja siihen sisältyvä koulutus (terveydenhoitaja).

Lapin ammattikorkeakoulun mielestä on tärkeää huomioida, että terveydenhoitajakoulutuksen rahoitus huomioidaan ammattikorkeakoululle myös jatkossakin. Sillä nämä eivät ole enää

rahoitusmallin mukaisia tutkintoja, vaan koulutuksia, jotka suoritetaan ammattikorkeakouluissa ja siksi niiden rahoitus on turvattava ammattikorkeakouluille.

Esityksessä on tarpeen tarkentaa koulutuksen toteuttamista avoimena opintoina, joka on maksullista. Saako koulutusta järjestää avoimessa maksullisena?

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Lapin ammattikorkeakoululla ei ole lausuttavaa ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Muutokset opintotukilakiin ovat huomioitu hyvin.

Lahdenkauppi Juha-Pekka
Lapin ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

STTK katsoo, että hallituksen esityksestä poiketen kätilökoulutuksen rakenne tulisi muuttaa sairaanhoitajakoulutuksen jälkeen suoritettavaksi ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaksi koulutukseksi. Kätilökoulutuksen kehittäminen tutkintoon johtavana koulutuksena olisi Bolognan prosessin mukainen ratkaisu ja vertailukelpoinen monessa muussa maassa käytössä olevan mallin kanssa.

Ensi- ja terveydenhoitajien koulutusrakenteen muuttamista koskevat esitykset ovat kannatettavia. Tuemme Tehyn lausunnossa esitettyä näkemystä, jonka mukaan myös opistoasteen tutkinnon suorittaneiden laillistettujen sairaanhoitajien tulisi voida käyttää ensihoitaja (AMK) tai terveydenhoitaja (AMK) tutkintonimikettä näihin tehtäviin johtavan koulutuksen suoritettuaan. Koulutusjärjestelmään ei tule rakentaa lisää rakenteita, jotka asettavat opistoasteen tutkinnon suorittaneet muita heikompaan asemaan.

STTK ei kannata esitystä, jonka mukaan ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutuksen voisi suorittaa kokonaan avoimina korkeakouluopintoina ilman ammattiin soveltuvuuden arviointia.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

STTK kannattaa esitystä, joka edesauttaa ammatillisen opettajankoulutuksen sijoittamista tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen.

Lisätietoja:

Riina Nousiainen, asiantuntija, koulutus ja osaaminen

riina.nousiainen@sttk.fi

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Gylling Päivi
STTK ry.

Lausunto

27.08.2025

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Ammattikorkeakoulujen valtakunnallisen kättilöopettajaverkoston lausunto:

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta ei tue laadukasta, arvostettua eikä kansainvälisesti tunnustettua kättilökoulutusta.

Kättilökoulutusta koskeva EU-ammattipätevyysdirektiivi (2005/36/EY, 2013/55/EU artikla 40–43, Liite V Kohta 5.2.2) on parhaillaan EU-parlamentin käsittelyssä. Muutokset kättilökoulutuksen rakenteeseen ja siihen liittyvään lainsäädäntöön tulisi toteuttaa vasta sen jälkeen, kun EU-ammattipätevyysdirektiivi on päivitetty kokonaisuudessaan. Näkemyksemme mukaan kättilökoulutusta koskeva esitys tulisi palauttaa valmisteluun eikä sitä pitäisi edistää nykyisellään.

Esitetyn kättilökoulutusmuutoksen keskeiset epäkohdat:

Koulutuksen rakenne

Kättilökoulutuksen suorittaminen sairaanhoitajatutkinnon jälkeen ei olisi ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta. Tämä heikentää koulutuksen asemaa ja vähentää sen vetovoimaa, mikä voi vaikuttaa kielteisesti alan opiskelijamääriin ja kättilöiden saatavuuteen tulevaisuudessa.

Koulutuksen kesto

Ehdotettu malli, jossa kätilökoulutus suoritetaan sairaanhoitajatutkinnon jälkeen, pidentää koulutusaikaa viiteen (5) vuoteen (3,5 vuotta sairaanhoitajaksi + 18 kuukautta kätilökoulutusta). Automaattisen tunnustamisen saavuttamiseen EU-alueella menee esitetyn ratkaisun mukaan kuusi (6) vuotta. Kätilökoulutuksen suunniteltu laajuus on 3000 tuntia, mikä vastaa noin 111 opintopistettä. Tuntimäärän suorittaminen 18 kuukaudessa tarkoittaa täysiaikaista opiskelua tauotta vuoden ympäri. Tämä on opiskelijan näkökulmasta äärimmäisen kuormittavaa ja epärealistista. Näkemyksemme mukaan erityisesti kesäaikaan ajoittuvien harjoittelupaikkojen saaminen on haasteellista.

Koulutuksen keston ilmoittaminen tunteina eikä opintopisteinä asettaa kätilöopiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan toisten korkeakouluopiskelijoiden kanssa. Koulutuksen laajuuden ilmoittaminen tunteina vaikeuttaa sen kansallista ja kansainvälistä vertailtavuutta sekä yhteistyötä. Huomioitavaa on, että Suomen koko korkeakoulujärjestelmä rakentuu opintopistejärjestelmään, josta poistumisen vaikutuksia ei esityksessä ole huomioitu.

Ristiriita EU:n liikkuvuusperiaatteiden kanssa

EU:n ammattipätevyysdirektiivin 2005/36/EY mukainen automaattinen tunnustaminen edellyttää vuoden laajuista kätilön työkokemusta koulutuksen suorittamisen jälkeen kaikilla kätilötyön osa-alueilla. Ilman kätilökoulutuksen jälkeistä vuoden työkokemusta Suomessa koulutettujen kätilöiden automaattinen ammatinharjoittamisoikeus muissa EU/ETA-maissa estyy.

Yleisen tunnustamisprosessin kautta (ilman vuoden työkokemusta) kätilökoulutuksen suorittaneelta edellytetään maakohtaisia lisäopintoja sekä osaamisen näyttöä ja näin aiheuttaa hakijalle lisätyötä ja kustannuksia, kuten Valvirakin lausunnossaan mainitsee. Suomalainen kätilökoulutus on Euroopassa arvostettua. Ehdotettu lakimuutos kyseenalaistaa koulutuksen arvostusta automaattisen tunnustamisen puuttuessa. Lisäksi tämä asettaa kätilöt epätasa-arvoiseen asemaan toisten terveysalan koulutuksen suorittaneiden kanssa.

Vuoden työkokemusvaatimus

Esityksessä ei ole tarkennettu, miten vaadittu vuoden työkokemus toteutetaan ja arvioidaan. EU-direktiivin mukaan työkokemuksen tulee kattaa kaikki kätilöntoimeen kuuluvat tehtävät, kuten raskauden seuranta, synnytyksen hoito, jälkihoito, vastasyntyneen hoito sekä naistentautien hoitotyö, ja sen tulee tapahtua hyväksytyssä terveydenhuollon yksikössä.

Direktiivin 2005/36/EY artiklan 42 mukaan: "Todistuksella on osoitettava, että sen haltija on kätilön muodollista pätevyyttä osoittavan asiakirjan saatuaan harjoittanut tyydyttävästi kaikkea kätilöntoimeen kuuluvaa toimintaa tätä tarkoitusta varten hyväksytyssä sairaalassa tai muussa terveydenhuollon laitoksessa vastaavan ajan." Direktiivin vaatimukset täyttävän, monipuolisen työkokemuksen saavuttaminen on käytännössä erittäin haastavaa. Tämä lisää epävarmuutta koulutuksen jälkeisestä päteväytymisestä ja heikentää koulutuksen vaikuttavuutta sekä opiskelijan urapolun mahdollisuuksia kätilönä.

Samantasoisten koulutusten päällekkäisyys.

Opiskelijan näkökulmasta kätilöksi kouluttautuaakseen opiskelija suorittaa ehdotetun mallin mukaan edelleen kaksi koulutusta ammattikorkeakoulutasolla. Huolimatta 18 kuukauden erillisopinnoista edeltävien 3,5 vuoden sairaanhoitajan tutkinto-opintojen jälkeen koulutustaso säilyy ennallaan, mikä ei edistä koulutetun urakehityksen mukaista ansiokehitystä ja on haitallista koulutuksen vetovoiman kannalta.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ei lausuttavaa

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Riippumatta tulevasta koulutusrakenteesta kätilöopiskelijalla tulee olla oikeus ehdotettuihin tukiin.

Kondelin Heli
Ammattikorkeakoulujen valtakunnallinen kätilötyön opettajien verkosto -
Verkoston puheenjohtaja Kätilötyön tutkintovastaava Metropolia
Ammattikorkeakoulu

Lausunto

26.08.2025

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote puoltaa ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevia muutoksia, joka mahdollistaa koulutuksen sujuvoittamisen ja poistaa päällekkäisyyksiä. Uudistus helpottaa työelämän ja opintojen yhteensovittamista. Uudistus tukee hyvinvointialueiden hoitajien urapolkuja laajentamalla mahdollisuuksia suorittaa aikaisemmat amk-tutkinnot lisäkoulutuksena. Henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi näiden ammattiryhmien osalta, toivomme uudistuksen lakiesityksen tulevan voimaan mahdollisimman pikaisesti. Lakiuudistus edistää opistoasteisen tutkinnon, vahvan työelämäkokemuksen ja sitä kautta vahvan osaamisen omaavien sairaanhoitajien hakeutumista yllä mainittuihin koulutuksiin, jonka uskomme olevan positiivinen muutos heidän osaltaan.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote puoltaa opintotukilain muutosta esitetyn mukaisesti.

Salminen Sari

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote - Hoitotyönjohtaja Sari Kulokivi,
hoitotyön palvelut ja Sari Salminen, erityisasiantuntija, osaamisen
kehittämisen palvelut

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Tehy ei kannata esityksessä ehdotettua rakennetta kätilön koulutuksen siirtämisestä muuksi säännellyksi 1,5 vuoden mittaiseksi koulutukseksi, joka suoritettaisiin sairaanhoitajan (amk) tutkintokoulutuksen jälkeen. Olemme vaatineet kätilökoulutuksen rakenteen muuttamista sairaanhoitajakoulutuksen jälkeen suoritettavaksi ja Bolognan prosessin mukaiseksi ylemmäksi master-tason ammattikorkeakoulututkinnoksi (YAMK, EQF 7). Koulutuksen laajuus olisi 120 opintopistettä ja se vastaisi kahden lukuvuoden päätoimisia opintoja. Näin koulutus myös täyttäisi ammattipätevyysdirektiivin määrälliset vähimmäisvaatimukset automaattisen tunnustamisen edellytyksistä. Yksityiskohtaiset perustelumme kätilökoulutuksen siirtämisestä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi löytyvät keväällä 2025 julkaisemastamme kannanotosta (https://www.tehy.fi/system/files/mfiles/lausunto_tai_kannanotto/2025/katilokoulutus_siirrettava_ylemmaksi__ammattikorkeakoulututkinnoksi_id_19766.pdf). Kätilökoulutuksen rakenteeseen liittyvän eriävän mielipiteen vuoksi keskitymme lausunnossamme jäljempänä ensihoitajan ja terveydenhoitajan koulutukseen liittyvän esityksen arvioimiseen.

Tehy kannattaa esityksessä ehdotettua rakennetta ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutuksen uudistamiseksi, jossa ammattikorkeakoululakiin lisättäisiin säännökset uudesta ensihoitaja ja terveydenhoitajan koulutuksesta. Haluamme kuitenkin tuoda esiin yksityiskohtaiset näkemyksemme korjausehdotuksineen hallituksen esityksestä em. koulutuksiin liittyen.

Esityksen mukaan ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutus ei olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta. Pidämme ensiarvoisen tärkeänä esityksen mukaisesti säännöstä siitä, että koulutuksen suoritettuaan niihin liitetään ensihoitaja (amk) ja terveydenhoitaja (amk) tutkintonimike nykyisen käytännön mukaisesti riippumatta siitä suoritetaanko ko. koulutus nykykäytännön mukaisesti

samaan aikaan sairaanhoitaja (amk) tutkintoon johtavan koulutuksen kanssa vai sairaanhoitajakoulutuksen jälkeen (koskee työelämässä toimivia laillistettuja sairaanhoitajia). Samanaikaisesti valmistelussa oleva ns. yhden korkeakoulun opiskeluoikeuden säännös ei saa nyt tai tulevaisuudessa estää ensihoitajan ja terveydenhoitajan koulutuksen suorittamista silloin, kun niitä suoritetaan samanaikaisesti sairaanhoitajakoulutuksen kanssa. Oikeus samanaikaisesti suoritettaviin koulutuksiin tältä osin tulee säilyttää.

Olemme huolissamme opistoasteen tutkinnon suorittaneista laillistetuista sairaanhoitajista, jotka halusivat pätevöityä urallaan vielä ensihoitajaksi tai terveydenhoitajaksi. Esityksen mukaan he ovat oikeutettuja esityksen mukaisiin koulutuksiin, mutta eivät voisi saada aiemman suorittamansa tutkintonsa vuoksi ensihoitaja (amk) tai terveydenhoitaja (amk) tutkintonimikettä koulutuksen jälkeen. Tämä epätasa-arvoinen yksityiskohta tulee mielestämme muuttaa. Niin pitkään, kuin opistoasteen suorittaneita laillistettuja sairaanhoitajia on työikäisinä työmarkkinoilla, tulee heidänkin saada ko. koulutuksesta tutkintonimike siitäkin huolimatta, että tutkintonimike ei ole edellytys ammattihenkilöksi laillistamiseen. Olemme lisäksi esittäneet, että ensihoitajan ammattinimike lisätään laillistettuihin ammattihenkilöihin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Pidämme tärkeänä, että ammattikorkeakoululakiin tai myöhemmin säädettävään valtioneuvoston asetukseen kirjataan koulutusten laajuudesta ajallisen keston lisäksi opintopisteet kuvaamaan opintojen laajuutta. Tämä on tärkeää mm. opintojen vastaavuuden arvioinnissa kansallisesti, että kansainvälisesti. Sillä on merkitystä yksilölle myös myöhemmin opinnoissa hankitun osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa. Edelleen opintopisteet määrittelemällä parannetaan työnantajan edellytyksiä arvioida sitä, milloin terveydenhuollon ammattihenkilölaissa ja asetuksessa määritelty opintojen laajuus on saavutettu, jotta ammattiin opiskelevat voivat toimia tilapäisesti laillistettujen ammattihenkilöiden tehtävässä työelämässä. Esitämme, että opintojen laajuuksista kirjataan ensihoitajan säännellyn koulutuksen osalta 1,5 lukuvuotta ja 90 opintopistettä sekä terveydenhoitajan koulutuksen osalta 1 lukuvuosi ja 60 opintopistettä. Silloin ko. koulutuksen suoritetaan yhtä aikaa sairaanhoitaja (amk) koulutuksen kanssa on opintojen kokonaislaajuus 4 lukuvuotta tai 240 opintopistettä.

Pidämme tärkeänä sitä, että myöhemmin säädettävällä valtioneuvoston asetuksella säädetään koulutusten sisällöllisten osaamistavoitteiden lisäksi siitä, että koulutukseen sisältyy työelämässä tapahtuvaa harjoittelua riittävä määrä. Laillistettujen terveydenhuollon ammattien valmiuksien saavuttamiseen vaikuttaa keskeisesti tulevan ammatin edellyttämien taitojen harjoittaminen työelämässä koulutuksen aikana. Tällä ammattiin oppimisen toteutustavalla on pitkät perinteet tutkintoon johtavassa sosiaali- ja terveystieteiden koulutuksessa. Tämä koulutus uudistus tulee toteuttaa siten, että työpaikalla tapahtuvan oppimisen keskeinen merkitys turvataan.

Suhtaudumme kielteisesti ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutuksen suorittamiseen kokonaisuudessaan avoimina opintoina. Avoimen väylän kautta opintojaan suorittavien osalta ei tehdä arviointia vaativan sosiaali- ja terveystieteiden ammattiin soveltuvuudesta, eikä avoimen opiskelijoiden ohjauksen riittävydestä ole takeita. mm. Lisäksi työelämäharjoittelun toteutumiseen

liittyvät haasteet ja riskit voivat koitua liian suuriksi avoimen opintojen suorittajille (harjoittelupaikkojen riittävyyden haasteet, asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisen haasteet, oppimisen ohjauksen riittävyys). Osaa teoreettisista koulutuskokonaisuuden opinnoista voi olla tarkoituksenmukaista tarjota myös avoimen väylän kautta. Tämä voi myös parantaa työelämässä toimivien mahdollisuuksia ko. opintoihin. On tärkeää, että säänneltyyn ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutukseen voidaan soveltaa SORA-säännöksiä tutkintoon johtavan koulutuksen mukaisesti.

Pidämme hyvänä kirjauksena esityksessä, että ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutuksen suorittaminen osa-aikaisesti mahdollistetaan. Rajausta suorittaa opinnot osa-aikaisesti enintään kolmessa vuodessa vaikuttaa lähtökohtaisesti riittävältä ajalta. Esitämme kuitenkin, että opiskelija voi hakea lisäaikaa opintojen suorittamiseen perustellusta syystä ammattikorkeakoululta. Tämä on tärkeä näkökulma työelämässä toimiville laillistetuille sairaanhoitajille, jotka uudelleen kouluttautuvat laillistettuun terveydenhuollon ammattiin.

Edelleen pidämme hyvänä kirjausta, jossa ensihoitajan ja terveydenhoitajan koulutuksessa huomioidaan aiemmat muut opinnot ja työelämässä hankittu osaaminen henkilökohtaista opetussuunnitelmaa laadittaessa. Tämä edesauttaa opintojen sujuvaa etenemistä. On tärkeää, että ammattikorkeakoulut laativat tätä varten yhtenäiset osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen menettelyt (ns. AHOTT-menettely) yhdenvertaisen kohtelun mahdollistamiseksi.

Pidämme tärkeänä sitä, että ennen kuin uudistus astuu voimaan, selvitetään yksityiskohtaisesti se, miten opiskelijavalinta koulutukseen suoritetaan. Opiskelijavalinnasta vastaa ammattikorkeakoulu, mutta yhteisten valintakriteerien ja -menettelyjen laatiminen on perustelua tasavertaisen ja selkeän toimintatavan luomiseksi.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajakoulutusta koskevista muutoksista

Kannatamme ehdotuksen mukaista muutosta ammatillisen opettajakoulutuksen asetuksenantovaltuudesta, jotta siihen kuuluvista opinnoista, rakenteesta ja tavoitteista voitaisiin säätää tarkemmin asetuksella.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Pidämme hyvänä esitystä opintotukilain muutoksista liittyen ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen. On tärkeää, että koulutukset ovat opiskelijalle ilmaisia ja opiskelija on oikeutettu opintotukeen opintojen aikana (enintään 54 tukikuukautta). Koska ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta voi suorittaa joko samanaikaisesti sairaanhoitaja (amk) tutkinnon kanssa tai vaihtoehtoisesti sen jälkeen, on selkeyden vuoksi syytä säätää tukikuukausien määrästä tarkemmin asetustasoisesti. Edelleen pidämme perusteltuna esitystä opintolainahyvityksestä ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen suorittaneille vastaavasti kuin

ammattikorkeakoulututkinnoissa (suoritusaikavaatimus hyvitykseen viitteellinen suoritusaika + 1 lukukausi). Suoritusaikavaatimusta on voitava pidentää samoin perustein kuin tutkinnon suorittajillakin.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä Suomen Kätilöliiton ja Suomen Röntgenhoitajien kanssa.

Kurtti Juha
Tehy ry

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) antaa lausuntonsa arvioiden esityksen vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden laillistamiseen, liikkuvuuteen sekä viranomaistoimintaan. Valvira pitää kannatettavana esityksen tavoitetta sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa näihin ammatteihin valmistumista ja käytettävissä olevien resurssien käyttöä.

Valvira yhtyy esityksen näkemykseen siitä, että kokonaisuutta tarkastellen koulutusmuutoksilla ei ole vaikutusta terveydenhoitajien ja kättilöiden laillistamiseen. Valvira myöntäisi laillistuksen edelleenkin ammattiin johtavan koulutuksen suorittamisen perusteella. Valvira haluaa kuitenkin korostaa, että sille pitää varata riittävä aika varautua teknisiin muutoksiin, joita esitys aiheuttaa. Tutkintotietojen muutos koulutukseksi vaikuttaa ammattioikeuden myöntämiseen, koska ammattioikeuden myöntäminen on riippuvainen tutkintokohtaisista koodi ja sisältö tiedoista, joilla varmistetaan, että suoritus on vaatimusten mukainen. Valvira esittää, että toimeenpanossa muutokset tietojärjestelmiin priorisoidaan, jotta Valvira voi uudistuksen myötä myöntää ammattioikeuden yhtä sujuvasti kuin nykyään sähköisiä tietokantoja hyödyntäen ilman, että valmistuneiden ammatinharjoittamiseen syntyy tarpeettomia katkoja.

Valviran näkemyksen mukaan esityksen mukaisen kättilön koulutuksen rakenne täyttää selkeämmin ammattipätevyysdirektiivissä (ammattipätevyysdirektiivin 41.1 artiklan c kohta) kättilön koulutukselle asetetut edellytykset. Tämä selkeyttää henkilöiden asemaa liikuttaessa EU- ja ETA-alueella.

Valvira voi esityksen mukaisesti todistaa kättilöiden vuoden työkokemuksen hyödyntämällä jo nykyisin käytössä olevaa Certificate of

Current Professional Status (CCPS) todistusta. Valvira arvioi, että sille syntyisi jonkin verran lisätyötä työkokemuksen arvioinnista, mutta muutoksella ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä lisätyötä aiheuttavia vaikutuksia viranomaisille erityisesti ottaen huomioon sen, että kyseessä oleva todistus on tilaajalle maksullinen. Työkokemuksen täyttyessä todistuksessa vahvistettaisiin EU- tai ETA-alueelle hakeutuvan ammatinharjoittamisoikeuteen liittyvät tiedot, koulu-

tuksen direktiivivastaavuus ja muiden automaattisen tunnustamisjärjestelmän edellytysten täyttyminen. Valvira huomauttaa, että työkokemuksen osoittaminen voi osoittautua haastavaksi, koska usein tarve liikkua syntyy yllättäen, eikä henkilö ole osannut valmistautua ja hankkia vähintään vuoden työkokemusta kaikilla vaadituilla osa-alueilla. Jos hakija ei voi osoittaa vaadittua työkokemusta, viitataan todistuksessa niin kutsuttuun yleiseen tunnustamisjärjestelmään. Vaikka

vuoden työkokemuksen puuttuminen ei ole este henkilön liikkuvuudelle, on tällä vaikutuksia yksittäisen henkilön hakemusprosessiin. Yleisen tunnustamisjärjestelmän mukaan kohdamaa voi määrätä hakijan suorittamaan korvaavia toimenpiteitä (sopeutumisaika ja kelpoisuuskoee), jos koulutuksessa on olennaisia eroja kansalliseen koulutukseen. Korvaavien toimenpiteiden suorittamisesta voidaan periä maksuja ja hakemuksen käsittelyn tueksi tarvitaan enemmän selvityksiä, kuin automaattisessa tunnustamisjärjestelmässä. Kokonaisuutena arvioiden hakemusprosessi, jossa koulutusta arvioidaan yleisessä tunnustamisjärjestelmässä, voi aiheuttaa hakijalle enemmän lisätyötä ja kustannuksia, mutta Valviran näkemyksen mukaan liikkuvuus on edelleen mahdollista.

Esityksen mukaan hakukelpoisuuden koulutukseen antaisi ammattikorkeakoulussa suoritettu sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK) tai aiempi opistoasteen sairaanhoitajan tutkinto, jolla voi hakea laillistusta sairaanhoitajaksi. Valvira pitää kannatettavana, että esityksessä on huomioitu myös aiemman opistoasteen tutkinnon suorittaneet.

Valvira katsoo, että esityksen 25.6 §:n perusteella jää epäselväksi, vaaditaanko opiskelijaksi hakeutuvilta, jotka ovat suorittaneet sairaanhoitajan koulutuksen ulkomailla, sairaanhoitajan laillistus ainoastaan Suomesta vai lisäksi lähtömaasta. Jos tarkoitus on vaatia laillistus vain Suomesta, selkeämpi sanoitus voisi olla ”jolla on oikeus harjoittaa sairaanhoitajan ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa”. Vaatimukseen liittyen Valvira toteaa, että arvioidessaan ulkomailla kouluttautuneiden hakijoiden koulutusta, Valvira voi antaa hakijalle koulutusmaan mukaan joko ehdollisen tunnustamispäätöksen tai määräyksen lisäopinnoista. Vaaditut toimenpiteet suoritettuaan hakijan koulutus vastaa Suomessa suoritettavaa sairaanhoitajan koulutusta, ja Valvira myöntää hakemuksesta henkilölle laillistuksen eli oikeuden harjoittaa ammattia.

Lopuksi Valvira huomauttaa, että Valviran toiminta päättyy 31.12.2025, ja kaikki viraston tehtävät siirtyvät Lupa- ja valvontavirastoon.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Saukko Kaisa
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Lapin hyvinvointialueen näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista.

Kätilökoulutus

Esityksen mukaan kätilökoulutus ei olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta ja koulutukseen pääsyn ehtona olisi suoritettu sairaanhoitaja (AMK) tutkinto. Ehdotettu mahdollisuus ammattikorkeakouluille tarjota opiskelijoille mahdollisuutta hakea samanaikaisesti opinto-oikeus sairaanhoitajan tutkintoon ja kätilön koulutukseen on kannatettava. Toivomus olisi, että kätilökoulutus pysyisi edelleen tutkintoon johtavana koulutuksena ja se olisi edelleen houkutteleva vaihtoehto kyseistä ammattia harkitseville.

Luonnos esittää kätilökoulutuksen tavoitteelliseksi suoritusajaksi 1,5 vuotta. Tavoitteena muutoksella olisi sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa ammatteihin valmistumista ja käytettävissä olevien resurssien käyttöä. Eu-direktiivin mukainen kätilökoulutuksen 3000 tunnin laajuuden esittäminen opintopisteinä toisi selkeyttä. Tuntimäärän opintojen sisällyttäminen 1,5 vuoteen on haasteellista ainakin harjoitteluiden näkökulmasta. Tavoitteeseen saada nopeasti valmiita kätilöitä voi vaikuttaa merkittävästi harjoittelupaikkojen saatavuuden haasteet synnytyssairaaloiden vähentyessä. Kesäaikana harjoitteluiden toteuttaminen tuo haasteita. Sijaisresurssin turvaaminen on vaatinut kesäajalla kesälomien sijoittamisen mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle ja lisäksi toiminnassa on sulkuja. Tämä tarkoittaa, että vakituista henkilöstöä töissä on vähemmän ja sijaiset ovat joko alaa opiskelevia tai juuri ammattiin valmistuneita. Sen sijaan, että he toimisivat kesäaikana harjoittelevien ohjaajina, tulisi heidän itse saada vahvasti tukea uransa alkutaipaleelle.

Sairaanhoitajantutkinto (AMK) 3,5 vuotta ja sen jälkeen kätilökoulutus 1,5 vuotta tarkoittaa 5 vuoden opiskelua, jonka jälkeen koulutustaso ei nouse. Tällä voi olla vaikutusta kätilön ammatin

houkuttelevuuteen. Suomen Kätilöliiton ja Valtakunnallisen kätilöopettajaverkoston ehdotusta kätilökoulutuksen kehittämiseksi ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi tulisi harkita, koska se voisi olla vetovoimatekijä hakeutumaan kätilökoulukseen

Terveydenhoitajakoulutus

Tällä hetkellä terveydenhoitajia työskentelee sairaanhoitajien tehtävissä ja/tai yhdistelmä tehtävissä sairaanhoitajan ja terveydenhoitajien tehtävissä. Pelkkiä terveydenhoitajien tehtäviä on Lapin alueella vähän tarjolla verrattuna sairaanhoitajien tehtäviin. Terveydenhoitajien koulutukseen tulisi lisätä esimerkiksi mielenterveys- ja päihdetyö ja kotisairaala palvelut säilyttäen terveyden edistämisen vahvan näkökulman. Molempiin koulutuksiin tulisi lisätä palvelutarpeen muutoksista aiheuttamat muutokset (ikäntyminen, kansainvälistyminen, varautuminen).

Ensihoitajakoulutus

Pykälän 11 tarkennukset ovat perusteltuja ja kannatettavia. perusteltuina ja kannatettavina. Ne tukevat ensihoitajan ammatillista identiteettiä ja selkeyttävät ammattiprofiilia. Pidämme myönteisenä sitä, että ensihoitajan koulutuksen voi jatkossa suorittaa myös sairaanhoitajatutkinnon jälkeen.

Tarkentavat kysymykset ja huomiot:

- Sairaanhoitajatutkinnon suorittaneet ovat tähän saakka voineet pätevöityä hoitotason ensihoitajiksi suorittamalla 30 opintopisteen laajuisen ensihoidon täydennyskoulutuksen.

Nykyisen ensihoitoasetuksen mukaan:

"Ainakin toisen ensihoitajan on oltava ensihoitaja (AMK) tai laillistettu sairaanhoitaja, joka on suorittanut hoitotason ensihoitoon suuntaavan vähintään 30 opintopisteen laajuisen opintokokonaisuuden yhteistyössä sellaisen ammattikorkeakoulun kanssa, jossa on opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti ensihoidon koulutusohjelma."

Poistuuko tämä mahdollisuus uudistuksen myötä?

- Mikäli ainoaksi väyläksi sairaanhoitajatutkinnon suorittaneille muodostuu 90 opintopisteen laajuinen ensihoitajan tutkintokoulutus, tulee varmistaa koulutusvolyymien riittävyys koko maassa, jotta hoitotason ensihoitajien saatavuus ei vaarannu.

Opetuksen maksuttomuus on hyvä säilyttää ja koulutuksen kesto pidetään perusteltuna.

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Tarkentavat kysymykset ja huomiot:

- Tuleeko opistoasteen sairaanhoitajan päivittää tutkintonsa ensin sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnoksi ennen hakeutumista koulutukseen vai päivitetäänkö opistoasteen tutkinto (AMK) -tutkinnoksi opintojen aikana muiden opintojen lisäksi?

- Vai katsotaanko opistoasteen sairaanhoitajan tutkinto rinnasteiseksi sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnon kanssa uuden lainsäädännön puitteissa?

Leena Karjalainen, hoitotyön johtaja

Tuula Valkola, johtava hoitaja, terveydenhoitajakoulutus

Marjaana Vuolo, ylihoitaja, kätilökoulutus

Meiju Salmela, ylihoitaja, ensihoitajakoulutus

Jari Pirnes, ensihoitajakoulutus, ensihoidon vastuulääkäri

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ei ole lausuttavaa

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Ei ole lausuttavaa

Karjalainen Leena
Lapin hyvinvointialue

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

HUS kannattaa/puoltaa terveydenhoitaja-, ensihoitaja- ja kätilökoulutuksen sujuvoittamista ja päällekkäisen korkeakoulutuksen vähentämistä. Ammattikorkeakoululain muutoksen myötä korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikat voisivat nykyistä paremmin kohdentua henkilöille, jolla ei vielä ole korkeakoulututkintoa. Tämän lisäksi sairaanhoitajakoulutuksen jo suorittaneen kuin ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavan näkökulmasta lyhyemmän koulutuksen suorittaminen olisi houkuttelevampaa, kuin pitkäkestoiseen tutkintokoulutukseen hakeutuminen.

Ammattikorkeakoululain mukainen muutos pidentää kokonaisuudessaan sairaanhoitajatutkinnon omaavien hoitotyöntekijöiden kokonaiskoulutusaikaa, mikäli he haluavat hankkia itselleen ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajatutkinnon. Mutta kokonaiskoulutusajan pidentämiseen nähdään keskeiset perusteet (mm. yliopistollisten hyvinvointialueiden ensihoidon ylläkkärien kannan-otto, Euroopan parlamentin ja neuvoston ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa direktiivi 2005/36/EY).

HUSissa hoitotyöntekijöiden osaamisen vahvistaminen ja suunnitelmallisten urapolkujen varmistaminen on keskeinen osa osaamiskokonaisuutta, jolla varmistamme potilaan laadukkaan, turvallisen ja vaikuttavan hoidon. Muutoksen myötä koulutusmalli tukee työelämässä olevien hoitotyöntekijöiden mahdollisuuksia suunnata ammattiuraansa uudella tavalla ja hankkia uutta ammatillista pätevyyttä työuran aikana kliiniseen hoitotyöhön.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

HUS kannattaa/puoltaa opettajakoulutusten sijoittamista Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen. Ammattikorkeakoululain muutoksen myötä ammatillisen opettajakoulutuksen asema vastaa nykykäytäntöjä ja on paremmin tunnistettavissa.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

HUS kannattaa/puoltaa sitä, että ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta sekä opintolainansaaja olisi oikeutettu opintolainahyvitykseen suorittaessaan opintolainahyvitykseen oikeuttavan tutkinnon suorittamisajassa sairaanhoitajan tutkinnon (AMK) lisäksi ensihoitaja-, kättilö- tai terveydenhoitajakoulutuksen.

Marja Renholm
HUS Hoitotyön johto

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Jyväskylän ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta. Jyväskylän ammattikorkeakoulun koulutusvastuu sisältää tällä hetkellä kätilö (AMK) tutkintoon johtavan koulutuksen.

Valmistuakseen EU:n ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti kätilöksi, esitetty rakenneratkaisu edellyttää, että opiskelija on suorittanut ensin 3,5-vuotisen sairaanhoitajakoulutuksen, sen jälkeen 1,5 vuoden kätilökoulutuksen ja edelleen harjoitettava vuoden ajan ammattiin liittyvien tehtäviä. Tämä tarkoittaa 5 vuoden opintoja ja sen jälkeen vuoden työkokemusta. Ammattipätevyysdirektiivin mukaisen kelpoisuuden ja siten tutkinnon automaattisen tunnustamisen saavuttamiseen EU-alueella menee esitetyn ratkaisun mukaan 6 vuotta. Koulutusajan pidentyessä tämä voi olla haaste koulutuksen vetovoimalle.

Esitetyn rakenteen mukainen 18 kk ja 3000 tunnin koulutus tarkoittaisi käytännössä 40 viikkotuntia ympärivuotisesti 1,5 vuoden ajan siten, että ajanjaksoon sisältyy ainoastaan yksi kahden viikon tauko. Nykyisen opintojen mitoitusjärjestelmän mukaisesti 3000 tuntia muutettuna opintopisteiteiksi tarkoittaisi 111 opintopistettä, mikä ei vastaa 1,5 vuotta (kolmen lukukauden) opiskelua. Opintojen tiivistäminen 18 kuukauteen on riski opiskelijoiden kuormittumiselle ja joustavalle opiskelulle.

Esitetyn rakenteen mukainen 18 kk ja 3000 tunnin rakenne tarkoittaa myös harjoitteluiden ajoittumista kesäajalle. Harjoitteluiden sijoittuminen kesäajalle voi vaikeuttaa harjoittelupaikkojen saatavuutta, koska samaan aikaan työskentelee runsaasti kesäsijaisia. Tämä voi johtaa resurssipulaan ohjauksessa sekä heikentää potilasturvallisuutta.

Esityksen mukaan ammattikorkeakoulut voisivat oman harkintansa mukaan tarjota mahdollisuutta hakea yhtä aikaa opinto-oikeutta sairaanhoitajan tutkintoon johtavaan koulutukseen ja kätilön koulutukseen. Opinto-oikeus kätilökoulutukseen myönnettäisiin ehdollisena, ja ehtona olisi

sairaanhoitaja (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavan koulutuksen suorittaminen. Tämä on kannatettavaa, sillä se voisi toimia kannusteena kättilökoulutukseen vaikuttaen ko. koulutuksen vetovoimaan.

Esityksen mukaan ammattikorkeakoulut voisivat harkintansa mukaan tarjota kättilöntyöhön ammatillisia valmiuksia antavien opintojen suorittamista jo sairaanhoitajakoulutuksen aikana, esimerkiksi opintojen loppuvaiheessa. Sairaanhoitajakoulutuksen laajuuden ollessa 210 opintopistettä ja direktiivin edellyttämän yleissairaanhoidon osaamisen laajuuden ollessa vähintään 3 vuotta (180 opintopistettä), voi tutkintoon sisällyttää enintään 30 opintopistettä muita opintoja. Tässä tapauksessa edellytyksenä kuitenkin olisi, että opinnot vastaavat kättilökoulutuksen opintoja. Mikäli opiskelija valitaan myöhemmin kättilökoulutukseen, nämä opinnot voitaisiin hyväksi lukea osaksi koulutusta. Tällä lyhennettäisiin koulutusaikoja ja tuettaisiin kättilön ammattia tavoittelevien opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun mielekkyyttä. Tätä pidetään kannatettavana ehdotuksena.

Esityksen mukaan kättilökoulutuksen saa suorittaa vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa. Tämä jousto on suhteellisesti pidempi kuin tutkintokoulutuksessa, jossa opinto-oikeus on vuotta tutkinnon tavoitteellista suorittamisaikaa pidempi. Suurempi joustavuus on tarkoituksenmukaista, koska näitä koulutuksia suoritettaisiin todennäköisesti työelämän ohessa ja työskentelyn helpottaminen opiskelujen ohella edistäisi opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja helpottaisi sosiaali- ja terveysalan työvoimapolua. Osa-aikaisesti suoritettavaksi tarkoitettu eri aikaan sairaanhoitajakoulutuksen kanssa suoritettava kättilökoulutus olisi suoritettava kolmessa vuodessa. Tämä on kannatettavaa. Kysymykseksi jää, kuinka tämä vaikuttaa rahoitusmalliin. Esityksen mukaan kättilökoulutuksen muutos huomioidaan vuoden 2029 alkavasta sopimuskaudesta alkaen korkeakoulujen perusrahoituksessa.

Muutos tukee myös ammattikorkeakoulujen jatkuvan oppimisen tehtävää, kun kättilökoulutukseen kuuluvia opintoja voitaisiin edelleen tarjota avoimena ammattikorkeakouluopetuksena tai muutoin erillisinä opintoina. Tämä mahdollistaa joustavan osaamisen uudistamisen työelämässä toimiville sairaanhoitajille.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ammatillisen opettajankoulutuksen osalta lain muutos on hyvin valmisteltu ja perusteltu. Yhtenäiset osaamisvaatimukset yliopiston ja ammattikorkeakoulun opettajankoulutusten pedagogisten pätevyyksien osalta ovat selkeät ja palvelevat työelämää.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

On kannatettavaa, että ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutukset sisällytetään opintotukilain piiriin. Aikuisopintotuen poistuminen on heikentänyt työelämässä olevien sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten osallistumista tutkintoon johtavaan koulutukseen, mikä nyt näkyy ylempien ammattikorkeakoulututkintojen vetovoiman heikentymisenä. Opintotukilakiin tehtävät muutokset ovat tärkeitä opiskelijoiden osaamisen kehittämisen ja jatkokouluttautumisen mahdollistamisen näkökulmasta.

Saarikoski Vesa
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kontula Hanna
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Ensihoidon ammattikorkeakoulujen opettajaverkoston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta.

SOTEKO-hankkeen loppuraportissa sekä hallituksen esitysluonnoksessa esitetään mallia, jossa ensihoitajan tutkintoon olisi kaksi vaihtoehtoista koulutuspolkua:

1. Neljän vuoden laajuinen ensihoitaja (AMK) -tutkinto (240 op), johon sisältyy sairaanhoitajan koulutus, sekä
2. Sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnon suorittaneille suunnattu ensihoitajakoulutus, jonka laajuudeksi on luonnoksessa suunniteltu 90 opintopistettä.

Tutkinnon laajuudesta ja laadusta.

Ensihoidon ammattikorkeakoulujen opettajaverkosto kannattaa luonnoksessa esitettyjä laajuuksia ensihoitajakoulutukselle. Ensihoidon ammattikorkeakoulujen opettajaverkosto pitää tärkeänä, että täydentävä tutkintoon johtava koulutus sujuvoittaa koulutuspolkuja, mutta ei saa vaarantaa ensihoitajan osaamisvaatimuksia eikä potilasturvallisuutta.

Nykyinen sairaanhoitajakoulutus ei pääosin sisällä lainkaan ensihoidon opintoja. Ensihoitaja tutkintoon hakeutuvilta sairaanhoitajilta puuttuu usein myös käytännön kokemus akuutti- tai ensihoitotyöstä ja näin ollen luonnoksessa kuvattu 90 opintopisteen laajuinen koulutus on

kannatettava opintomäärä. Tämä linjaus on saanut tukea myös hyvinvointialueiden ensihoidon ylilääkäreiltä sekä muilta keskeisiltä sidosryhmiltä.

Osaamisen tasa-arvoisuus ja opiskelijan oikeudet

Kaikilla ensihoitajaksi opiskelevilla tulee olla oikeus samantasoiseen opetukseen ja oppimiseen riippumatta koulutuspoluta. Luonnoksen mukainen polku ja kuvatut kompetenssit turvaavat tutkintokoulutuksen laadun ja yhtenäisyyden sekä varmistavat potilas- ja työturvallisuutta.

Koulutuksen valtakunnallinen sääntely ja osaamistavoitteiden tarkka määrittely, kuten esityksessä ehdotetaan, on kannatettavaa. Se ehkäisee ammattikorkeakoulujen välisiä eroja ja varmistaa, että valmistuvat ensihoitajat hallitsevat työelämän edellyttämät osaamistavoitteet (kompetenssit).

Laillistettu ensihoitaja, oma professio (ammattikunta)

Opettajaverkosto korostaa, että ensihoitajan ammattiasema on vahvistettava laillistettuna sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilönä ensihoitaja-nimikkeellä, samalla tavoin kuin sairaanhoitaja, kätilö ja terveydenhoitaja. Hallituksen esitysluonnoksessa esitetty ensihoitajien laillistaminen ensihoitajina on erittäin tärkeä ja välttämätön uudistus. Laillistus selkeyttää sairaalan ulkopuolista tehtäväkenttää ja tulee olemaan keskeinen potilas- ja työturvallisuuden varmistamisen edellytys.

22.8.2025 Ensihoidon ammattikorkeakoulujen opettajaverkoston puolesta

verkoston puheenjohtaja Ensi- ja akuuttihoidon yliopettaja Petri Roivainen

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Roivainen Petri

Oulun ammattikorkeakoulu - Lausunnon antaja edustaa lausunnossaan ensihoidon ammattikorkeakoulujen opettajaverkostoa

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu kiittää Opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnokseen. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululla on ensihoitaja (AMK) ja terveydenhoitaja (AMK) koulutusvastuu, joten lausunnossa keskitytään näihin koulutuksiin. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu toteaa seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan, että ensihoitajakoulutusta, terveydenhoitajakoulutusta ja kätilökoulutusta toteutettaisiin siten, että ne eivät olisi jatkossa tutkintoon johtavaa koulutusta vaan niitä toteutettaisiin lakiin kirjattavien uusien säännösten perusteella. Koulutukset olisivat edelleen ensihoitaja (AMK), terveydenhoitaja (AMK) tai kätilö (AMK) -tutkintonimikkeeseen johtavaa koulutusta. Ensihoitajakoulutuksen ja kätilökoulutuksen tavoitteellinen suoritus aika olisi 1,5 lukuvuotta ja terveydenhoitajakoulutuksen 1 lukuvuosi.

Ensihoitajakoulutusta ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin edelleen myös yhtenäisenä koulutuksena sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkintona, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK). Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin lisäksi erikseen suoritettavana koulutuksena niille, joilla on jo aiemmin suoritettu sairaanhoitajan koulutus.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu pitää kannatettavana, että ensihoitajaksi, terveydenhoitajaksi tai kätilöksi suuntaavan henkilön ei tarvitse suorittaa kokonaista tutkintoa, vaan hän voi suorittaa ao. koulutuksen erillisenä koulutuskokonaisuutena. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu kannattaa luonnoksessa esitettyjä laajuuksia sekä terveydenhoitaja- että ensihoitajakoulutukselle.

Toisen asteen tutkinnon suorittaneet hakevat yhteishaussa, joka on selkeää. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu näkee toivottavana, että erillishauissa tehtäisiin valtakunnallista opiskelijavalintayhteistyötä ammattikorkeakoulujen kesken ja sovittaisiin yhtenäisistä opiskelijavalinnan perusteista. Tämä olisi hakijan kannalta selkeää ja ennustettavaa.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi esitetään, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen osaamistavoitteista säädettäisiin. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu kannattaa tätä, koska siten vähennetään ammattikorkeakoulujen välistä vaihtelu koulutuksen sisällöissä ja varmistetaan, että valmistuvat hallitsevat työelämän vaativat osaamistavoitteet. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu pitää hyvänä, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutukseen kuuluvia opintoja voisi tarjota myös avoimena ammattikorkeakouluopetuksena tai muutoin erillisinä opintoina. Tämä vahvistaa jatkuvan oppimisen tarjontaa korkeakouluissa, lisää opiskelumahdollisuuksia ja lisää työssä oleville ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksia.

Esityksessä todetaan, että tulevaisuudessa ensihoitajat laillistettaisiin myös ensihoitajina. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu pitää tätä uudistusta kannatettavan, koska se selkiyttää ensihoitajien ammattiasemaa.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Hyvä asia on, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta.

Ryttyläinen-Korhonen Katri
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Työterveyslaitoksen lausunnossa painotetaan työterveyshuolto- ja työkyynäkökulmaa.

Työterveyslaitoksen näkökulmasta tutkintomuodosta luopuminen mahdollistaa joustavaa opiskelua erilaisissa elämäntilanteissa ja työkykyhaasteissa oleville opiskelijoille. Uuden lain myötä uudelleen kouluttautuminen voi mahdollistaa työssä jatkamista ja työelämässä pysymistä nopeamman koulutuspolun ansiosta.

Työterveyshuollon resurssinäkökulmasta lakimuutos mahdollistaa merkittävästi nopeamman siirtymisen pätevytykseen työterveyshuoltoon ja työterveyshuollon tehtäviin siirtymistä (VnA 708/2013, §13 Työterveyshuollossa toimivat terveydenhoitajat).

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ammatillista opettajankoulutusta koskevia muutoksia ei kommentoida.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Työterveyslaitos kannattaa opintotukilakimuutosta, jonka mukaan ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta.

Aschan Carita
Työterveyslaitos

Saarni Leena

Työterveyslaitos - Lausuntoa valmistelivat: Helena Nyman, Kirsi
Lappalainen, Marja-Leena Haavisto sekä Susanna Syynimaa

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Laurea-ammattikorkeakoulu toteaa, että hallituksen esitys ammattikorkeakoululain muuttamisesta on hyvin valmisteltu ja perusteltu. Muutos tukee joustavaa ja sujuvaa kouluttautumista terveydenhoitaja, ensihoitaja ja kätilön ammatteihin niin, että sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen täyttyy ja henkilö voidaan rekisteröidä Suomessa sairaanhoitajaksi sekä sen lisäksi myös terveydenhoitajaksi, ensihoitajaksi tai kätilöksi suoritettujen opintokokonaisuuksien ja koulutuksessa saavutettujen osaamisten mukaisesti. Tärkeää on, että myös opistotason sairaanhoitajatutkinnon suorittaneiden kouluttautuminen terveydenhoitajaksi, ensihoitajaksi tai kätilöksi on mahdollistettu. Pykälässä 11b § Ensihoitajakoulutus, kätilökoulutus ja terveydenhoitajakoulutus voisi olla selkeämmin esillä se, ettei henkilö, joka ei ole suorittanut sairaanhoitaja AMK tutkintoa voi saada todistusta terveydenhoitaja AMK, ensihoitaja AMK ja kätilö AMK tutkinnosta, eikä näin ollen saa myöskään nimikettä eikä tule rekisteröidyksi Valviran ammattihenkilörekisteriin terveydenhoitaja AMK, ensihoitaja AMK ja kätilö AMK.

Eli opistotason sairaanhoitajatutkinnon jälkeen ammattikorkeakoulussa suoritettut terveydenhoitaja-, ensihoitaja- ja kätilöopinnot eivät nosta sairaanhoitajan tutkinnon tasoa ammattikorkeakoulututkinnoksi.

Ulkomailla sairaanhoitajatutkinnon suorittaneen kouluttautuminen Suomessa terveydenhoitajaksi, ensihoitajaksi ja kätilöksi on selkeästi kuvattu ja se on yksiselitteinen: ulkomailla sairaanhoitajan tutkinnon suorittaneelta edellytetään Valviran myöntämää ammatinharjoittamisoikeutta Suomessa.

Avoimeksi jää terveydenhoitajan säädöspohjaisessa erillisessä koulutuksessa edellytettävän klinisen harjoittelun määrä ja laatu. Asetuksessa on maininta, että koulutuksen tulee sisältää ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Toisaalta 5 b § Terveydenhoitajakoulutuksen tavoitteet kuvataan koulutuksen tuottamaa osaamista, johon harjoittelun laatu ja määrä voidaan koulutusta tarjoavassa ammattikorkeakoulussa suunnitella opiskelijakohtaisesti. Oletettavaa on, että opiskelijat tulevat

hyvin erilaisella työkokemuksella, jolloin harjoittelujen suunnittelu tullaan tekemään opiskelijakohtaisesti.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ammatillisen opettajakoulutuksen osalta lain muutos on hyvin valmisteltu ja perusteltu. Yhtenäiset osaamisvaatimukset yliopiston ja ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajan pedagogisen pätevyyden osalta ovat selkeät ja palvelevat työelämää.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Opintotukilain muutoksessa on hyvin huomioitu opiskelupolkujen muutos ja mahdollistettu kouluttautuminen terveydenhoitajaksi, ensihoitajaksi ja kättilöksi sosiaali- ja terveysalan tutkintoon sairaanhoitaja AMK yhdistettyyn terveydenhoitaja AMK, ensihoitaja AMK ja Kättilö AMK tai sairaanhoitajaksi valmistumisen ja työelämässä toimisen jälkeen tapahtuva kouluttautuminen terveydenhoitajan, ensihoitajan ja kättilön ammatteihin.

Ojanen Sonja
Laurea-ammattikorkeakoulu Oy

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Savonia-ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta. Savonia-ammattikorkeakoulun koulutusvastuu sisältää tällä hetkellä kaikki kolme uudistuksen kohteena olevaa tutkintoa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kätilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Ensihoitajakoulutuksen ja kätilökoulutuksen tavoitteellinen suoritus aika olisi 1,5 lukuvuotta ja terveydenhoitajakoulutuksen 1 lukuvuosi.

Ensihoitajakoulutusta ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin yhtenäisenä koulutuksena sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon (tutkintonimike sairaanhoitaja AMK) johtavan koulutuksen kanssa. Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin erikseen suoritettavana koulutuksena myös niille, joilla on jo sairaanhoitajan tutkinto. Kätilökoulutusta annettaisiin sairaanhoitajatutkinnon suorittaneille. Esityksessä jää epäselväksi se, missä laajuudessa ammattikorkeakoulu olisi velvollinen järjestämään uusia kaavailtuja koulutuksia vai sisältyykö tämä korkeakoulun autonomian piiriin.

Muutoksen tavoitteena on sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa näihin ammatteihin valmistumista ja tehostaa käytettävissä olevien resurssien käyttöä. Uudistuksen päätavoitteena on mahdollistaa aiemmin sairaanhoitajakoulutuksen suorittaneiden kouluttautuminen ensihoitajaksi, kätilöksi ja terveydenhoitajaksi. Tämä edellyttää sitä, että ammattikorkeakoulut tarjoavat

mahdollisuuksia suorittaa ensihoitajan, kätilön ja terveydenhoitajan koulutuksen myös ammattikorkeakoulututkinnosta kokonaan erillisinä kokonaisuuksina. Tällöin sairaanhoitajatutkinnon päälle rakentuva 60 opintopisteen terveydenhoitajakoulutus muodostaa yhteensä 270 opintopisteen laajuisen kokonaisuuden (tavoiteaika 4,5 vuotta) ja 90 opintopisteen ensihoitajakoulutus 300 opintopisteen laajuisen kokonaisuuden (tavoiteaika 5 vuotta). Sairanhoitajatutkinnon päälle rakentuva kätilökoulutus, jonka laajuus on 3000 tuntia ja 18 kuukautta (tavoiteaika 1,5 vuotta) muodostaa yhteensä 5 vuoden koulutuskokonaisuuden. Kun vielä huomioidaan tämän jälkeen mahdollisesti suoritettava ylempi AMK-tutkinto, muodostuu koulutuspolkujen kokonaislaajuuksiksi terveydenhoitajille 360 opintopistettä, ensihoitajille 390 opintopistettä ja kätilöille 300 opintopistettä ja 3000 tuntia. Savonia-ammattikorkeakoulun näkemyksen mukaan koulutuspoluista muodostuu opiskelijan näkökulmasta kohtuuttoman pitkiä eivätkä nämä täysin tue edellä esitettyjä tavoitteita.

Ensihoitajakoulutuksen tai terveydenhoitajakoulutuksen suorittaminen yhtenäisenä koulutuksena sairaanhoitajakoulutuksen kanssa tarkoittaisi sitä, että ammattikorkeakoulut avaisivat hakukohteita, joissa opiskelija hakee opinto-oikeutta yhtä aikaa sekä ensihoitajan tai terveydenhoitajan koulutukseen että sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK). Ammattikorkeakoulut voisivat toteuttaa nämä koulutusohjelmat nykyiseen tapaan opetussisällöiltään integroituneessa koulutusohjelmassa. Samaan aikaan järjestettävät erilliset 60 opintopisteen terveydenhoitajakoulutukset ja 90 opintopisteen ensihoitajakoulutukset aiheuttaisivat koulutuksen järjestäjälle merkittäviä lisäresurssointitarpeita uusien ryhmien ja lisätoteutusten muodossa.

Uudistusten toteuttaminen edellyttäisi korkeakouluissa opiskelijavalintakäytäntöjen luomista, opetussuunnitelmien uudistamista ja harjoittelukäytäntöjen uudistamista yhteistyössä työnantajien kanssa. Tämän hallittu toteuttaminen edellyttäisi riittävän pitkää siirtymävaihetta.

Uudistus on tarkoitus toteuttaa kustannusneutraalisti siten, ettei sillä ole merkittävää vaikutusta korkeakoulujen valtionrahoituksen tarpeeseen. Koulutusten toteuttaminen rahoitettaisiin ammattikorkeakoulujen perusrahoituksella. Esityksessä jää täysin avoimeksi se, miten tämä käytännössä toteutettaisiin. Savonia-ammattikorkeakoulun näkemyksen mukaan rahoitusmallia tulisi tällöin uudistaa niin, että esitetyille uusille koulutuksille luotaisiin rahoitusmalliin oma rahoitusindikaattori ammatillisen opettajakoulutuksen tapaan.

Suunnitellun sairaanhoitajille tarkoitetun kätilökoulutuksen osalta laajuudeksi on esitetty 3000 tuntia. Opintopisteiden sijasta tutkinnon laajuutta mitattaisiin siis eri yksiköllä. Tämän voidaan ennakoida aiheuttavan haasteita korkeakoulujen sisäisissä ja valtakunnallisissa opiskelijahallintoon liittyvissä tietojärjestelmissä.

Kokonaisuudessaan Savonia-ammattikorkeakoulu kannattaa uudistuksen keskeisiä tavoitteita koulutuspolkujen sujuvoittamisesta ja selkeyttämisestä. Samaan aikaan kuitenkin näemme myös riskinä sen, että uudet esitetyt koulutusmuodot tavoitteiden vastaisesti tosiasiallisesti pidentävät opiskelijoiden koulutuspolkuja ja lisäävät koulutuksen järjestäjien kustannuksia. Erityisesti siirtymävaiheessa on todennäköistä, että esimerkiksi ensihoitajan tutkintoon tähtäävää koulutusta joudutaan järjestämään sekä nykyisen että uuden tutkintorakenteen lisäksi uuden 90 opintopisteen opetussuunnitelman mukaisesti, mikä vaatii nykyistä huomattavasti enemmän resursseja. Savonia-ammattikorkeakoulu pitääkin välttämättömänä, että mikäli uudet koulutusmuodot tullaan toteuttamaan esitetyn mukaisesti, tulee ammattikorkeakoulujen rahoitusmalliin tehdä pikaisesti tarpeelliset muutokset, joilla varmistetaan uusien koulutusten laadukas toteuttaminen.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillisesta opettajankoulutuksesta koskevista muutoksista

Savonia-ammattikorkeakoulu ei lausu asiasta.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Mikäli uudet ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kätilökoulutukset toteutetaan esitetyn mukaisesti, ovat myös opintotukilakiin esitetyt muutokset välttämättömiä opiskelijoiden tasapuolisen oikeusaseman turvaamiseksi.

Viklund Esa
Savonia-ammattikorkeakoulu

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Pirkanmaan hyvinvointialue pitää erittäin tervetulleena ja kannatettavana lakiesitystä, jossa yksinkertaistetaan terveydenhuollon tutkintojen keskinäisiä rakenteita ja poistetaan päällekkäisyyksiä. Tämä uudistus varmistaa perustutkinnon suorittamisen, mutta mahdollistaa myös aiempaa nopeamman ja tehokkaamman erikoistumisen kuvattuihin ensihoitajan, terveydenhoitajan ja kätilön koulutuksiin.

Uudistus lyhentää poissaoloa työstä opintojen vuoksi, mikä turvaa henkilöstöresurssia rekrytointihaasteellisissa tehtävissä ja varmistaa yllä mainittuihin tehtäviin erikoistumista myös työn ohessa. Nykymallin erikoistuminen uusien tutkintojen kautta ei palvele opiskelijoitakaan. Terveydenhuollon henkilöstölle on tärkeää kehittää ammatillista osaamistaan sekä erikoistua ja kehittyä urallaan, mille esitys antaakin aiempaa paremmat mahdollisuudet.

Aiemmin henkilöstön saatavuutta on ratkottu lisäämällä opiskelupaikkoja, mikä on myös hyvä asia. Tutkintokoulutukseen sisältyy kuitenkin merkittävä osuus harjoittelua ja työssä oppimista, mikä työllistää työnantajia entistä enemmän. Jo työssä olevien ammattilaisten osalta tämänkin kokonaisuuden tiivistäminen on eduksi sekä ammatillisesti että taloudellisesti.

Esitetyt lisäopintokokonaisuudet ovat perusteltuja. Lisäopintokokonaisuuksien suorittamismahdollisuus osa-aikaisesti on myös tärkeää, jotta perustyön tekeminen on mahdollista toimeentulon ja työsuhteen jatkuvuuden kannalta.

Uudistuksen voimaantulo on esityksen mukaisesti vuonna 2028, mikä tämänhetkisessä työvoiman saatavuustilanteessa vaikuttaa pitkältä siirtymäajalta. Ikärakenteisiin perustuen väestön palvelutarpeet kasvavat lähivuosina merkittävästi ja samaan aikaan pienentyneiden ikäluokkien valmistuminen työelämään kestää erillisten tutkintojen suorittamisen vuoksi. Esityksen perusteluissa muutoksen vaikutukset koulutusta tarjoaviin oppilaitoksiin näyttävät suhteellisen hallittavilta, joten

Pirkanmaan hyvinvointialueen toiveena on lakiesityksen voimaantulon vauhdittaminen esitystä nopeammalla aikataululla.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Pirkanmaan hyvinvointialueella ei ole tähän kommentoitavaa.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Pirkanmaan hyvinvointialue pitää hyvänä, että sairaanhoitajakoulutuksen pohjalta suoritettavat erikoistumisjaksot voidaan sisällyttää opintotukilain piiriin ja tuen ehdot noudattelevat tutkintojen suorittamisen tukea. Aikuisopiskelijat tarvitsevat myös mahdollisuuden osa-aikaiseen opiskeluun ja sen tukeen.

Aikuisopintotuen poistuminen on vaikuttanut merkittävästi jo työssä olevan henkilöstön koulutukseen hakeutumiseen. Tällä uudistuksella on kiire, jotta voidaan lisätä kiinnostusta ja mahdollisuuksia jatkokouluttautumiseen. Pirkanmaan hyvinvointialue esittääkin, että lakiesityksen voimaantulon aikataulua vauhditetaan tätä esitystä nopeammaksi.

Lehtonen Terhi

Pirkanmaan hyvinvointialue - Aija Tuimala, HR-johtaja

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Annamme lausunnon vain terveydenhoitajakoulutuksen näkökulmasta, sillä korkeakoulussamme ei toteuteta ensihoitaja- tai kätilökoulutusta.

Onko terveydenhoitaja jatkossakin erillinen tutkintonimike? Esityksen mukaan 2. asteen koulutuksesta hakeutuminen tapahtuu kuitenkin vanhalla tavalla sairaanhoitaja-/terveydenhoitajakoulutukseen. Esityksessä puhutaan myös tutkintotodistuksesta. Sotkeeko kuviota se, että terveydenhoitajakoulutus ei olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta? Minkä nimikkeen ammattihenkilöt saavat? Voiko muutos vaikuttaa kielteisesti vetovoimaan.

Tällä hetkellä meillä toteutetaan terveydenhoitajakoulutusta 60 op:n laajuisena sairaanhoitajatutkinnon suorittaneille - miten tilanne muuttuisi lakimuutoksen myötä? Uudistus ei mielestämme vaikuta opintopolun pituuteen.

Miten terveydenhoitajan lisäkoulutus rahoitetaan korkeakouluille? Tällä hetkellä rahoitus perustuu tutkintoihin.

Kaikilla terveysalan laillistetuilla toimijoilla on tällä hetkellä tutkinto, miten jatkossa?

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Emme kommentoi tätä.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

On tärkeää, että opiskelijaa kohdeltaisiin samalla lailla kuin muita tutkinto-opiskelijoita eli mahdollisen lisäkoulutuksen tulisi kuulua opintotuen piiriin. Eli kannatamme opintotukilain muutosta tässä yhteydessä.

Nenonen Marjo
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus). Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan muun muassa muutettavaksi ammattikorkeakoululakia siten, että ensihoitajakoulutus, terveydenhoitajakoulutus ja kättilökoulutus eivät olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan niitä toteutettaisiin kyseisiä koulutuksia koskevien ammattikorkeakoululakiin lisättävien uusien säännösten nojalla. Koulutukset olisivat kuitenkin edelleen ensihoitaja (AMK), terveydenhoitaja (AMK) tai kättilö (AMK) -tutkintonimikkeeseen johtavaa koulutusta. Ensihoitajakoulutuksen ja kättilökoulutuksen tavoitteellinen suoritus aika olisi 1,5 lukuvuotta ja terveydenhoitajakoulutuksen 1 lukuvuosi. Ensihoitajakoulutusta ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin edelleen yhtenäisenä koulutuksena sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkiminon, johon liitetään tutkintonimike sairaanhoitaja (AMK), kanssa. Ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutusta annettaisiin lisäksi erikseen suoritettavana koulutuksena niille, joilla on jo aiemmin suoritettu sairaanhoitajan koulutus. Kättilökoulutusta annettaisiin sairaanhoitajakoulutuksen suorittaneille. Muutoksen tavoitteena on sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa näihin ammatteihin valmistumista ja käytettävissä olevien resurssien käyttöä. Ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutus olisivat opintotukeen oikeuttavaa koulutusta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattikorkeakoululakia joiltain ammatillisista opettajankoulutusta koskevilta osilta.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää ammattikorkeakoululakiin esitettyjä muutoksia kannatettavana ja tarpeellisenä. Koulutusjärjestelmän uudistaminen niin sanottujen kaksoistutkintojen osalta tukee tavoitetta vähentää tarvetta suorittaa useampia saman tason sosiaali- ja terveysalan korkeakoulututkintoja,

kun ensihoitajaksi, terveydenhoitajaksi tai kättilöksi haluava voi suorittaa asianomaisen koulutuksen ammattikorkeakoulututkinnosta erillisenä koulutuskokonaisuutena, eikä kokonaisena tutkintona kuten nykyisin. Näin myös korkeakoulujen aloituspaikkoja vapautuu niille, jotka suorittavat sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa ensimmäistä kertaa. Tämä osaltaan tukee muun ohella myös sosiaali- ja terveysministeriön Hyvän työn ohjelman tavoitetta helpottaa sosiaali- ja terveysalan henkilöstöpulaa. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää ratkaisua järjestää koulutukset erillisinä koulutuskokonaisuuksina muutoinkin perusteltuna. Esimerkiksi kättilön koulutuksen toteuttaminen ylempänä ammattikorkeakoulututkintona ei ole kannatettava vaihtoehto. Sosiaali- ja terveysministeriö viittaa tältä osin opetus- ja kulttuuriministeriön esityksessään esittämiin perusteluihin.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että ehdotetusti ensihoitaja- ja terveydenhoitajakoulutukset on esitetyn mukaisesti edelleenkin mahdollista suorittaa yhtenäisenä koulutuksena sairaanhoitajakoulutuksen kanssa. Ammattikorkeakoulut voisivat toteuttaa nämä koulutukset nykyiseen tapaan

opetussisällöiltään integroituneessa koulutusohjelmassa. Näin koulutuspolut pysyvät sujuvina ja toisen asteen koulutuksen suorittaneet voisivat siis jatkossakin hakeutua suorittamaan suoraan ensihoitajaksi ja terveydenhoitajaksi tähtäävää koulutusta. Koulutusten kokonaispituudet eivät tällöin

poikkeaisi nykyisistä.

Kättilökoulutuksen osalta jatkossa koulutukseen pääsyn edellytyksenä olisi suoritettu sairaanhoitajan (AMK) tutkinto. Tämä on sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan perusteltua, kun ottaa huomioon ammattipätevyysdirektiivin kättilökoulutukselle asettamat vähimmäisvaatimukset. Sosiaali- ja

terveysministeriö pitää ehdotettua mahdollisuutta, jonka mukaan ammattikorkeakoulut voisivat kuitenkin harkintansa mukaan tarjota mahdollisuutta hakea yhtä aikaa opinto-oikeutta sairaanhoitajan tutkintoon johtavaan koulutukseen ja kättilön koulutukseen, kannatettavana. Opinto-oikeus kättilökoulutukseen

myönnettäisiin ehdollisena, ja ehtona olisi sairaanhoitaja (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavan koulutuksen suorittaminen. Tämä toimisi kannusteena kättilön opintoihin ja vähentäisi epävarmuutta kättilön koulutukseen pääsyn suhteen.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että jatkossa kättilön koulutuksen rakenne täyttää selkeämmin ammattipätevyysdirektiivissä kättilön koulutukselle asetetut edellytykset

(ammattipätevyysdirektiivin 41.1 artiklan c kohta, tarkemmin esitysluonnoksen s. 18-19). Mikäli kättilön ammattioikeuden omaava henkilö haluaa hakeutua muualle EU/ETA-alueelle harjoittamaan kättilön ammattia, tällä on mahdollisuus päästä niin sanotun automaattisen tunnustamisjärjestelmän piiriin harjoitettuaan koulutuksen suorittamisen jälkeen ammattiin liittyviä tehtäviä ammattipätevyysdirektiivissä määritetyin ehdoin vähintään vuoden ajan. Toimivaltainen viranomainen (Valvira, 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) vahvistaisi edellytetyn työkokemuksen pyynnöstä hakijan toimittamien työtodistusten perusteella. Jos työkokemusta ei pystyttäisi osoittamaan, on henkilöllä kuitenkin mahdollisuus liikkua EU/ETA-alueella niin kutsutun yleisen tunnustamisjärjestelmän piirissä. Ehdotettu muutos ei siten rajoittaisi henkilöiden liikkuvuutta.

Kättilön ammatinharjoittamisoikeuden Suomessa saisi jo kättilön koulutuksen suoritettuaan, eikä vuoden työkokemusvaatimusta tässä kohtaa edellytettäisi. Vaatimus työkokemuksesta koskisi vain edellä mainittua tilannetta, jossa henkilö haluaa liikkua jäsenvaltioiden välillä automaattisen tunnustamisjärjestelmän

piirissä.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää erittäin kannatettavana myös ehdotusta, jonka mukaan ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen saisi suorittaa vuotta sen tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa sekä ammattikorkeakoulujen mahdollisuutta toteuttaa koulutuksia myös osa-aikaisena. Tämä mahdollistaa opintojen aikaisen työskentelyn ja palvelee siten myös työvoimatarvetta sosiaali- ja terveysalalla opiskelijoiden henkilökohtaisia elämäntilanteita unohtamatta.

Sosiaali ja terveysministeriö pyytää kiinnittämään huomiota ammattikorkeakouluopintoihin kelpoisuutta koskevien säännösten sanamuotoon (25.6 §). Ulkomailla sairaanhoitajan koulutuksen suorittaneiden osalta on tärkeä todeta täsmällisesti, vaaditaanko sairaanhoitajan laillistus ainoastaan Suomesta

vai lisäksi esimerkiksi opiskelijaksi hakeutuvan lähtömaasta. Nyt esitetyn ehdotuksen mukaan ensihoitaja-, kättilö ja terveydenhoitajakoulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanut, joka on laillistettu sairaanhoitajaksi ja jolla on Suomessa sairaanhoitajan

ammatinharjoittamisoikeus. Tämä voidaan tulkita siten, että henkilöllä on oltava sekä laillistus lähtömaassaan että lisäksi oikeus harjoittaa sairaanhoitajan ammattia Suomessa. Jos tarkoitus on, että hakukelpoisuudeksi riittää oikeus harjoittaa sairaanhoitajan ammattia Suomessa (= sairaanhoitajan

laillistus), voi tekstiä tiivistää siten, että kirjataan edellytykseksi joko sairaanhoitajan laillistus Suomessa tai vaihtoehtoisesti oikeus harjoittaa sairaanhoitajan ammattia Suomessa.

Esitysluonnoksen sivulla 5 todetaan, että jatkossa ensihoitajat laillistettaisiin myös ensihoitajina, jotta ensihoitajien kelpoisuus ja ammattiasema sekä suoritettavan koulutuksen asema olisivat selkeätä. Sosiaali- ja terveysministeriö haluaa nostaa esille, että meneillään olevassa ammattihenkilölainsäädännön

uudistuksen valmistelutyössä tullaan arvioimaan jokainen nykyinen sosiaali- ja terveydenhuollon säännelty ammatti, ja lisäksi arvioidaan mahdollisten uusien ammattiryhmien, kuten esimerkiksi ensihoitajan, sääntelyn tarpeellisuus, sääntelyn tapa ja sääntelyn erilaiset vaikutukset. Arviointi perustuu säänneltyjä ammatteja koskevaan riskiarviointiin asiakas- ja potilasturvallisuusriskien kartoittamiseksi ja sääntelyn välttämättömyyden ja oikeasuhtaisuuden arvioimiseksi. Vielä tässä vaiheessa ei ole tiedossa, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon ammatteja jatkossa säännellään ammattihenkilölainsäädännössä ja millä tavoin. Esitysluonnoksen sivuilla 17-18 asia on paremmin ilmaistu. Ensihoitaja ei ole voimassa olevan ammattihenkilölainsäädännön mukaan laillistettava ammatti,

mutta ensihoitaja (AMK) tutkinnon suorittaneet merkitään Valviran ylläpitämään terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin laillistettuina sairaanhoitajina.

Esityksessä on nostettu esille ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvästä ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta suoritettavat korvaukset ja niiden maksaminen. Sosiaali- ja terveysministeriö jakaa opetus- ja kulttuuriministeriön esittämän kannan, ettei nyt esitetyillä koulutusrakennetta koskevilla

muutoksilla olisi tarkoitus muuttaa nykyistä korvausten maksamiseen liittyvää käytäntöä ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutuksen osalta. Koulutuskorvauksesta ja sen maksamisesta säädetään terveydenhuoltolain (1326/2010) 60 b ja 63 §:ssä sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella

sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvästä ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta suoritettavasta korvauksesta (842/2023). Korvausten käsittely ja maksaminen on keskitetty Lounais-Suomen aluehallintovirastoon (Lupa- ja valvontavirasto 1.1.2026 alkaen).

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajakoulutusta koskevista muutoksista

Ammatillista opettajakoulutusta koskien sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole lausuttavaa.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Ehdotetut muutokset opintotukilakiin ovat kannatettavia.

Kangas Jenni
Sosiaali- ja terveysministeriö

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Ändringen för förstavårdarutbildningen och hälsovårdarutbildningen är i linje med den nuvarande utbildningen, men ändringen av barnmorskeutbildningen försämrar utbildningens dragningskraft och ger inte en likabehandling av studerande och nyutdimerade yrkespersoner.

Utbildningen för barnmorskor förlängs men nivån på utbildningen kvarstår. Enligt förslaget är studerande i barnmorskeutbildningen inte likabehandlade då man kan avlägga en magisters examen på samma tid som den nu förslagna utbildningen ger en dubbel bachelor examen i.

Den föreslagna utbildningen är beräknad att ta 18 månader (1,5 år) vilket inte är möjligt då den skall innehålla 3000h vilket räknat i ECTS skulle innebära 111 ECTS som inte motsvarar 1,5 år studier då en termin beräknas omfatta 30 ECTS. Enligt EU-direktiven kan utbildningen beskrivas i timmar eller motsvarande ECTS, förslaget har inte tagit detta i beaktande vilket gör genomförandet av studierna på förslagna studietiden omöjligt.

Barnmorskeutbildningen har enligt EU direktiven klara krav på både teoretisk och praktisk kompetens. Nuvarande utbildning fyller dessa krav i den omfattningen de nu är. I nuvarande utbildning är sjukskötarkompetensen och omfattningen 180 ECTS vilket det även i fortsättningen kommer att vara för Hälsovårdare och Förstavårdare utbildningen men Barnmorskeutbildningen kommer att omfatta 210sp sjukskötarutbildning + 3000h barnmorskeutbildning.

Om samtliga utbildningar ger sjukskötarkompetens och legitimation är det inte likabehandling att förstavårdarutbildningen har en sjukskötarutbildning på 150 ECTS, Hälsovårdare på 180ects (enligt EU direktiven även kallad general nurse) medan barnmorska och sjukskötare har en utbildning på 210 ECTS.

Enligt förslaget av ändringen i yrkes högskolelagen beskrivs utbildningen till förstavårdare, hälsovårdare och barnmorska med benämningen examen trots att förslaget skall frångå att utbildningen leder till examen. En önskan om att utbildningen fortfarande är en examens utbildning, utbildning som leder till examen önskas och föreslås.

I ändringsförslaget i yrkes högskolelagen gällande studiestöds reformen har man inte tagit i beaktande att förslaget på utbildning till barnmorska enligt EU direktivet (förslag c, påbyggnadsutbildning på 18 månader, 3000h efter erlagd sjukskötarexamen) inte går att genomföra på den föreslagna tiden då 3000h motsvarar mer studiepoäng beräknat i ECTS och utbildningen har en omfattande klinisk kompetens som enbart kan göras på sjukhus, men sjukhusen inte har kapacitet att handleda studerande under sommarmånaderna.

Enligt förslaget på utbildning till barnmorska har motiveringen varit att följa EU direktiven men lagförslaget är missvisande då den inte specifikt tar upp yrkespraktiken efter utbildningen. Enligt EU direktiven artikel 41 Förfarande för erkännande av bevis på formella kvalifikationer som barnmorska c) Utbildning på heltid till barnmorska under minst 18 månader eller 3 000 timmar som förutsätter innehav av bevis på formella kvalifikationer som sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård enligt punkt 5.2.2 i bilaga V och som åtföljs av ettårig yrkespraktik, för vilken ett intyg utfärdats i enlighet med punkt 2.

2. Det intyg som avses i punkt 1 skall vara utfärdat av de behöriga myndigheterna i ursprungs medlemsstaten. Intyget skall styrka att vederbörande, efter att ha erhållit bevis på formella kvalifikationer som barnmorska, på ett tillfredsställande sätt har utfört en barnmorskas alla arbetsuppgifter under motsvarande period på sjukhus eller annan vårdinrättning som erkänts för detta ändamål.

Yrkespraktik efter avlagd utbildning för att EU direktiven uppfylls, benämns inte i lagförslaget, detta krav förlänger helhets studierna men har inte beaktats i lagförslaget, dess konsekvenser har ej tagit i beaktande då utbildningen inte mer som sådan ger möjlighet enligt EU direktiven till fri rörlighet inom EU området vilket försämrar dragningskraften till utbildningen. Barnmorskekompetensen är omfattande och i Finland kan man inte genomföra alla delar av arbetet under samma arbetsgivare. Det förblir otydligt i lagförslaget hur en person kan få denna yrkespraktik genomförd och vem som bär ansvar för att följa upp att EU direktiven uppfylls på detta område.

Förändringsförslaget i denna form försämrar barnmorskeutbildningens status i Norden och Europa, de länder som haft denna modell (enligt c) utbildning har frångått den och följer modell b som i sin omfattning är mer ändamålsenlig då den försatts på en högre nivå EQF7 som en påbyggnadsutbildning efter sjukskötarexamen på EQF6 nivå.

EU direktiven för barnmorskeprofessionen och utbildningen är under arbete på EU kommissionen, en begäran är att genomföra ändringen för barnmorskeutbildningen först efter att EU direktiven uppdaterats i sin helhet.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Tar inte ställning till lagförslaget på denna punkt.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Förslaget på ändring av studiestöd är för barnmorskeutbildningen är inte ändamålsenlig då den föreslagna utbildningens längd räknat i ECTs inte går att förverkliga inom den förvänta utbildnings längden på 18 mån/ 1,5 år. Studerande inom barnmorskeutbildningen är i en orättvis position för att kunna genomföra studierna enligt den förväntade studietiden då den myckna och omfattande mängden praktik inte går att genomföra under sommarmånaderna och stängningen av förlossningssjukhus i landet försvårar möjligheten att genomföra praktik.

Pernilla Stenbäck

Utbildningsansvarig lektor för barnmorskeutbildningen, medlem i
Europeiska barnmorskeförbundets styrelse och ordförande i Europeiska
barnmorskeförbundets rådgivande kommittee för barnmorskeutbildning

Asia: VN/26666/2024

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi
ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta
(kaksoistutkintouudistus)**

Lausunnonantajan lausunto

**Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja
terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista**

Unifi ei lausu asiasta.

**Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista
muutoksista**

Unifi ei lausu asiasta.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Unifi ei lausu asiasta.

Ajalin Elina

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry - Jani Kykkänen, korkeakoulu-
ja tiedepolitiikan asiantuntija

Asia: VN/26666/2024

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi
ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta
(kaksoistutkintouudistus)**

Lausunnonantajan lausunto

**Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja
terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista**

Nähdäksemme lakimuutos tavoitteensa mukaisesti sujuvoittaa koulutuspolkuja nopeuttaen näihin ammatteihin valmistumista ja parantaa käytettävissä olevien resurssien käyttöä.

**Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista
muutoksista**

Muutos on pragmaattinen.

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Muutos varmistaa sen, että ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajaopiskelijat ovat oikeutettuja opintososiaalisiin tukiin, mikä hyvä.

Kuusisto Mari
Kymenlaakson hyvinvointialue

Kaltakari Maija
Kymenlaakson hyvinvointialue